

*Helyi
Esélyegyenlőségi
Programja*

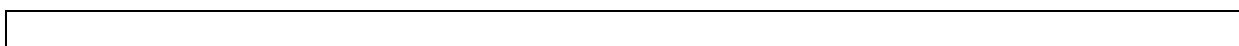
**Tiszadorogma
Község Önkormányzata**

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	7
Célok	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégia környezet bemutatása.....	15
3. Mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	31
4. Gyermek helyzet, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	60
5. Nők helyzet, esélyegyenlősége.....	73
6. Az idősek helyzet, esélyegyenlősége.....	84
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	92
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	100
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	102
A helyi esélyegyenlőségi program intézkedési terve (HEP IT).....	103
1 A HEP IT részletei.....	103
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	104
3. Megvalósítás.....	117
4. Elfogadás módja és dátuma.....	119

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet rendelkezéseivel Tiszadorogma Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Tiszadorogma (Dorogma) Árpád-kori település. Nevét már 1200 körül említette oklevél Drugma néven.

1320-ban Dorogma, 1328-ban Durugman, Durugma, Doregma, Doregna, Dorogina formákban írták.

Révje már Anonymus honfoglalás történetében is szóba került, mint amelyen magyarok keltek át a Tisza túloldalára, ami bizonyossá teszi, hogy 1200 körül fontos révhely volt.

1200 körül már említik az idevezető utat is, Pély határjárásában.

1320-ban Dorogmai Lőrincet, mint királyi embert említik Montaj és Bábólna iktatásánál.

1328-ban már említik Szent Mihályról elnevezett egyházát és papját is.

1332-ben a pápai tizedjegyzék szerint papja 7 garas pápai tizedet fizetett.

1347-1348-ban Örsúr nemzetségbeli családok osztottak meg rajta.

A 20. század elején Borsod vármegye Mezőcsáti járásához tartozott.

1910-ben 1255 magyar lakosa volt. Ebből 150 római katolikus, 1040 református, 63 izraelita volt.

A 3. számú főútról megközelíthető Mezőkövesden át, vagy Nyékládházánál letérve a főútról Mezőcsáton keresztül.

Határában nagyobb őskori település nyomait találták meg. A révet, ami mellett a település kialakult, Anonymus Gesta Hungarorum is említi: "Miután győzedelmesen bezárguldozták Szamos-Körösök közét, Szabolcs és Tuhutum vezérek A DOROGMAI révén átkelve visszatértek Árpádhoz: a fejedelem pedig a Dorogmával szemben elterülő földeket Hohat kun vitéznek ajándékozta..."

Nevét a középkori oklevelekben Durugma, Durugman, Doregma stb. alakokban találjuk. A XIV. századtól az oklevelekben már Dorogmaként szerepel. A XVII. században a Csanádiak a fő birtokosok.

A mai település új keletű, a korábbi település házai és temploma ugyanis a Tisza áradásainak estek áldozatul. A falu életét a kezdetektől fogva meghatározta a folyó közelsége. Ma is elsősorban ezért jönnek ide a turisták. A természet barátait csábítja a Tisza-tó állat- és növényvilága és a Mezőségi Tájvédelmi Körzet flórája és faunája.

A településen még ma is megtekinthetjük a hagyományos népi kismesterség, a vesszőfonás művelőit és munkáikat.

Tiszadorogma, illetve a két szomszéd település: Tiszavalk és Tiszabábolna lakossága elkezdett egy komplex kistérségi ökörehabilitációs terület- és vállalkozásfejlesztési programot.

Tiszadorogmát az elmúlt évszázadokban nem érintették súlyosan a történelem viharai, valószínűleg a Tisza és a körülötte kialakult mocsarak védték a lakosságot a hadaktól.

Egyháza már a XIV. században működött. A templom védőszentje Szent Mihály. 1622-ben alakult református gyülekezete.

A település gazdasági életében a mezőgazdaság játszotta a meghatározó szerepet. Emellett kialakult egy sajátos tevékenység, a vesszőfonás. Mária Terézia uralkodása alatt már fenni való vesszőt hordanak az erdőből. 1885-ben a leírások szerint 465 kosárfonó van a településen. A vessző előkészítésének és felhasználásának módját mindenki ismeri a faluban. Ezt használták a házak falának megerősítésére, eszközök készítésére (halászeszközök, kosarak, üvegek külső fonata stb.)

A vesszőfonás ünnepe a Tiszadorogma és Egyek települések által rendezett Vesszős Napok. A hagyományörző események alatt horgász- és főzőversenyt, kiállításokat, bemutatókat, népi ügyességi játékokat, egyéb sport- és szórakoztató rendezvényeken lehet részt venni.

A szervezett programokon kívül az aktív sport kedvelőinek is számos lehetőséget kínál a település, lehet

hajózni a Tiszán, kerékpározni, horgászni, vadászni, lovagolni, természetet járni

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Tiszadorogma Önkormányzata az elmúlt években is igyekezett folyamatosan érvényesíteni az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tiszadorogma település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogsabályi háttér bemutatása
--

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A program elkészítésénél figyelembe vettük továbbá azon alábbi helyi rendeleteket, amelyek a település szociálisan hátrányos helyzetű lakossága problémáinak enyhítésére szolgálnak:

- 2011. évi CLXXXIX. Törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi

önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

- szociális ellátások helyi szabályairól szóló 8/2016 (V.18)

8.§.

Települési támogatás

(1) A Képviselő-testület az e rendeletben meghatározottak szerint nyújt települési és rendkívüli települési támogatást a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő családok, illetve személyek részére elsősorban a Szt. 45.§ (1) és (4) bekezdésében meghatározott esetekben.

(2) Települési támogatás igényelhető:

a) Lakhatási támogatás pénzbeli formában

(3) A Képviselő-testület települési támogatásként lakhatási támogatást nyújthat pénzbeli formában a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás lakhatásához kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez.

(1) A támogatás ingatlan használathoz kapcsolódik. A támogatás ugyanazon ingatlanra csak egy jogosultnak állapítható meg, az ott élő személyek számától függetlenül. A támogatás igénylésére elsősorban az ingatlant használó háztartás egy tulajdonos tagja jogosult vagy amennyiben tulajdonos által kérelem benyújtására nem került sor, úgy érvényes bérleti szerződéssel rendelkező bérlő használó jogosult.

(2) A lakhatási támogatás összege ingatlanonként és háztartásonként 4.000.-Ft/hó.

(3) Lakhatási támogatás pénzbeli formájára jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át, egyedül élő vagy egyedülálló esetén 280 %-át nem haladja meg és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.

(4) A támogatás iránti kérelmet a Rendelet 2. mellékletét képező nyomtatványon lehet igényelni. A támogatás a kérelem benyújtását követő hónap 1. napjától kezdődően 2021.12.31.-ig állapítható meg. A kérelemhez csatolni szükséges a háztartásban élők kérelem benyújtását megelőző havi nettó jövedelméről szóló igazolásokat, valamint a (4) bekezdésben szabályozott esetben a bérleti szerződést.¹

8./A.§.

Rendkívüli települési támogatás

(1) Rendkívüli települési támogatást a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő családok, illetve személyek részére lehet nyújtani.

a)

(2) Rendkívüli települési támogatás igényelhető:

a) átmenetileg nehéz anyagi, létfenntartását veszélyeztető helyzetbe került személy vagy család kiadásainak mérséklésére,

b) természeti csapás, elemi kár (talajvíz kivételével), bűncselekmény áldozata

c) eseti gyógyszerkiadás mérséklésére, gyógyászati segédeszköz beszerzésének mérséklésére

- d) gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel nyújtott pénzbeli támogatásra
- e) elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásra, amennyiben a kérelmező Tiszadorogma községben állandó bejelentett lakóhellyel rendelkezik
- f) gyermekszületése esetén amennyiben a kérelmező és a született gyermek is Tiszadorogma községben állandó bejelentett lakóhellyel rendelkezik

(3) Rendkívüli települési támogatás állapítható meg annak a személynek, aki a 8./A § (2) szerint rendkívüli élethelyzetbe került vagy létfenntartási gonddal küzd és családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át, egyedül élő vagy egyedülálló esetén 250 %-át nem haladja meg a (2) bekezdés b) , e) és f) pontjában foglalt kivétellel, ahol jövedelemvizsgálat nem történik.

(4) A rendkívüli települési támogatás egyszeri összege 1.000 Ft-tól 15.000 Ft-ig terjed, ami részben vagy egészben természetben is nyújtható.

(5) A (2) bekezdés b) pontjában foglalt esetekben 1.000- 30.000 Ft adható rendkívüli települési támogatás

Módosította 2017.02.02.-től a 2/2017.(III.01.) önkormányzati rendelet 1.§-a, majd módosította 2018.02.01.-től a 1/2018.(I.31.) önkormányzati rendelet 1.§-a., majd módosította 2019.02.20.-tól a 2/2019.(II.19.) önkormányzati rendelet 1.§-a., majd módosította 2020.02.12.-től a 2/2020.(II.11.) önkormányzati rendelet 1.§-a., majd módosította 2021.01.31.-től a 2/2021.(I.30.) önkormányzati rendelet 1.§-a.,

(6) A (2) bekezdés e) pontjában foglalt esetekben 15.000 Ft adható rendkívüli települési támogatás.

(7) A (2) bekezdés f) pontjában foglalt esetekben 15.000 Ft adható rendkívüli települési támogatás.

(8) Rendkívüli Települési támogatás ugyanazon jogosult részére egy naptári évben legfeljebb két esetben állapítható meg.

(9) A rendkívüli települési támogatás felhasználásának ellenőrzése keretében a Hivatal a felhasználást alátámasztó dokumentumok (számla, nyugta stb.) becsatolására hívhatja fel a jogosultat.

(10) A rendkívüli települési támogatás kifizetéséről a kérelem elbírálását követő 5 munkanapon belül a Hivatal gondoskodik.

(11) A rendkívüli támogatás iránti kérelmet e rendelet 3. melléklete szerinti nyomtatványon kell előterjeszteni.

(12) A 8./A § e) pontjában az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásra a kérelmet legkésőbb a haláleset bekövetkezésétől számított 60 napon belül elő kell terjeszteni. A kérelemhez mellékelni kell a halotti anyakönyvi kivonat másolatát, a temetés költségeiről a települési támogatást kérő vagy egy háztartásban élő családtagja nevére kiállított számlák eredeti példányát.

--

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

A társadalom peremén élő roma lakosság társadalmi-gazdasági befogadására irányuló, a romák egyenlőségét és társadalmi részvételét elősegítő intézkedéseket fogalmaz meg. Minden roma számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy teljes mértékben kibontakoztassa képességeit, részt vegyen a politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális életben. Célja a romák esélyegyenlőségének, valamint társadalmi befogadásának és részvételének elérése. Hangsúlyt fektet azokra az egyes szakterületeken hozandó célzott intézkedésekre is, amelyek elősegítik, hogy a romák ugyanúgy igénybe tudják venni az alapvető szolgáltatásokat és élni tudjanak jogaikkal, mint a többségi társadalom tagjai.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

A 88/2009 (X.29) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Ifjúsági Stratégia (NIS) jövőkép, amely felvázolja az ifjúsági korosztályok fejlődésének optimális irányait. Célja, hogy hosszú távon irányt szabjon az ifjúság életfeltételeinek javításához, segítséget nyújtson a szféra valamennyi szereplőjének az ifjúsággal kapcsolatos intézkedések tervezéséhez, szervezéséhez és végrehajtásához.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Nők és Férfiak Társadalmi Esélyegyenlőségét Elősegítő Nemzeti stratégia (2010-2021)

A stratégiát a 1004/2010 (I.21) határozatában fogadta el a Kormány. Célja a szakmai, magán és a családi élet jobb összehangolása, a nők és a férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, a nők és az egészség szempontjaink figyelembevétele, a politikai, gazdasági döntéshozatalban.

A Kormány

a) elfogadja „a Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia - Irányok és Célok 2010-2021” című stratégiát;

b) a Stratégiában foglalt hosszú távú célkitűzések megvalósítása érdekében elrendeli az első két évre (2010-2011) vonatkozó végrehajtandó intézkedések kidolgozását és az azokhoz tartozó indikátorok meghatározását a következő célkitűzések mentén:

ba) a nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, a nők és az egészség szempontjainak figyelembevétele;

bb) a szakmai, a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása;

bc) a férfi-női részvétel aránytalanságai csökkentésének támogatása a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén;

bd) az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megteremtése; be) a nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorításának támogatása;

bf) a nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikájának stratégiai elve célkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen változások szakmai megalapozása (képzés, intézményrendszer, nemekre érzékeny költségvetés, nemekre bontott adatgyűjtés)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022).(2023-2024)

Az Országgyűlés 2009-ben a 81/2009(X.2) határozatával fogadta el. A Stratégiai célkitűzéseinek megvalósítását két ütemtervre bontották. Az egyik legfontosabb cél az időskorúak diszkriminációjának megszüntetése és az esélyegyenlőség megteremtése, az idős korosztály igényeinek figyelembevétele az élet valamennyi területén, valamint olyan gazdasági és társadalmi környezet kialakítása, amelyben az idős emberek meg tudják őrizni aktivitásukat., társadalmi részvételüket.

Országos Fogytékossági Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015 (IV.7) határozatában fogadta el. Célja a fogyatékos személyek élethelyzetének javítása, illetve esélyegyenlőségének megteremtése.

Az Országos Fogyatékosügyi Program (OFP), mint a fogyatékos emberek életkörülményeinek javítását, társadalmi befogadását és esélyegyenlőségük biztosítását célul kitűző stratégia a 2015-2025. közötti időszakra határozza meg az állam és intézményrendszerének feladatait a területen. A programhoz középtávú intézkedési tervek tartoznak, melyek 3-4 éves időszakokban fogalmazzák meg a célok elérése érdekében szükséges lépéseket és rendelnek azokhoz határidőket, erőforrásokat. 19 Az első ilyen középtávú intézkedési terv a 2015-2018. közötti időszakra határozta meg a teendőket, 2019-2021. között pedig egy újabb cselekvési terv lesz hivatott irányt mutatni a szakmapolitika és a kormányzat számára.

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek. A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió is. Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Gazdasági Program

A helyi önkormányzatokról szóló törvény előírásai szerint a gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, szól. A Gazdasági Program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A Gazdasági Program tartalmazza a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adó politika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat. A

gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el.

A Gazdasági Program a választási ciklusra szól, de olyan stratégiai jellegű célokat is tartalmaz, amelyek hosszabb távon megszabják az önkormányzati döntések irányát, és összehangoltabbá teszik azokat.

A településfejlesztés átgondoltságát segíti a Gazdasági Program, amely az éves költségvetési tervek alapját képezi. A prioritások meghatározását követően, a források számbavétele után kerülhet sor a konkrét tervek kidolgozására.

A településfejlesztés során -az alapvető település üzemeltetési és közszolgáltatási célú fejlesztések kivételével- azokat a fejlesztéseket, programokat kell előtérbe helyezni, amelyek költséghatékonysága indokolt, a fejlesztés eredményeként az önkormányzat tartósan, a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat vagy amelyek hosszú távon a népességszám emelkedését biztosítják, vállalkozásokat vonzanak a településre, munkahelyet teremtenek.

Háttérbe kell helyezni azokat a fejlesztési javaslatokat, amelyek a lakosság, vagy a vállalkozók nagyon szűk körét érinti, és amely fejlesztésekkel megvalósuló beruházás aránytalan nagy működtetési kiadásokkal járna, a fenntartási kötelezettség, üzemeltetés aránytalanul nagy terhet róna az önkormányzatra, illetve a közszolgáltatás más módon kedvezőbb anyagi feltételekkel biztosítható.

A négy évre szóló Gazdasági Program meghatározza a település jövőjét, további fejlődésének lehetőségeit, valamint a hosszabb távra szóló fejlesztéseit is prognosztizálja.

A program összeállításának elsődleges szempontja a község biztonságos működtetése, melyet a Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az elmúlt évek fejlesztési eredményeire építve azon stratégiai célokat fogalmazza meg, amely a jövő iránti felelősség tudatában alapvető fontossággal bírnak, és a település fejlesztését szolgálják.

Költségvetési Koncepció

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. Törvény 24. § (1) bekezdésére, mely értelmében a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester nyújtja be a képviselő-testületnek.

A jegyző a helyi önkormányzat költségvetési koncepcióját a tervezett bevételek, a kötelezettségvállalások és más fizetési kötelezettségek, és a Kormány Áht. 13. § (1) bekezdése szerinti döntései figyelembevételével állítja össze.

A költségvetési előirányzatok tervezésekor a kötelező önkormányzati feladatok prioritását biztosítani kell. Önként vállalt feladat a költségvetésben akkor tervezhető, ha annak pénzügyi fedezete az önkormányzat saját bevételeiből megteremthető. Az önként vállalt feladat kiadásainak finanszírozása a kötelező önkormányzati feladat ellátását nem veszélyeztetheti.

Az önkormányzatnál és intézményeinél törekedni kell a takarékos gazdálkodásra, különösen nagy gondot kell fordítani a legnagyobb összeget kitevő személyi jellegű kiadások jogszabályi előírásoknak megfelelő tervezésére, és a költségvetési javaslatok szakmai és pénzügyi felülvizsgálatára.

Fontos célkitűzés a pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, és a lehetőségek kihasználása. A költségvetésben jelentkező többletbevételből meg kell teremteni a pályázati önrészeket.

Az Önkormányzat forgalomképes ingatlanjainak felülvizsgálata, ingatlanok értékesítésének, hasznosításának vizsgálata, és megvalósítása. Ingatlanértékesítés bevételei csak beruházásra és felújításra fordítható, illetve a pályázatok önrészeinek biztosítására.

A felújításokra és felhalmozási kiadásokra tervezett összegek működési kiadásra nem csoportosíthatók át.

Újabb beruházási és felújítási kötelezettségek vállalása előtt figyelembe kell venni a meglévő, többéves kihatással járó kötelezettségeket, továbbá a fedezetül szolgáló bevételek realizálását.

Közoktatási intézkedési terv

A közoktatási törvény 85. § (4). bekezdése alapján az önkormányzat köteles volt a közoktatási feladatai megszervezéséhez szükséges önkormányzati döntés-előkészítést szolgáló feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési tervet (a továbbiakban: önkormányzati intézkedési terv) készíteni.

Az önkormányzati intézkedési terv tartalmazza, hogy az önkormányzat a kötelező feladatait milyen módon látja el, illetőleg milyen nem kötelező feladatokat kíván a helyi önkormányzat ellátni. Tartalmazza továbbá az intézményrendszer működtetésével, fenntartásával, fejlesztésével átszervezésével összefüggő elképzeléseket. Az intézkedési tervnek tartalmazza a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket is.

Önkormányzat közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási terve

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 9. § (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzat a vagyongazdálkodásának az Alaptörvényben, valamint a 7. § (2) bekezdésében meghatározott rendeltetése biztosításának céljából közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervet köteles készíteni.

Az Nvtv. 7. § (1) szerint a nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása. A nemzeti vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni.

Az Nvtv. 7. § (2) szerint a nemzeti vagyongazdálkodás feladata a nemzeti vagyon rendeltetésének megfelelő, az állam, az önkormányzat mindenkori teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveket alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékének megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá az állam vagy a helyi önkormányzat feladatának ellátása szempontjából feleslegessé váló vagyontárgyak elidegenítése.

A vagyongazdálkodás magában foglalja a meglévő vagyon kezelését, működtetését, jogi formáinak megválasztását, a vagyon hasznosítását (értékesítés, bérbeadás), a közszolgáltatások ellátását.

A kötelező feladatok mellett az önkormányzat maga határozza meg, hogy anyagi lehetőségeitől függően milyen feladatokat, milyen mértékben lát el.

A vagyongazdálkodás alapjául szolgáló szabályozások:

a) A központi szabályozás

Magyarország Alaptörvényének 2012. január 1-jei hatálybalépése jelentősen érinti és meghatározza az önkormányzat gazdálkodását. Az Alaptörvény 38. cikkében rögzíti, hogy az állam és a helyi önkormányzat tulajdona nemzeti vagyon.

A nemzeti vagyonról szóló CXCVI. törvény 7. § (1)-(2) bekezdése szerint a nemzeti vagyon - ezen belül az önkormányzati vagyon – alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása. A törvény 9. § (1) bekezdése előírja, hogy a helyi önkormányzatoknak a vagyon fentiek szerinti rendeltetése biztosítása céljából közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervet kell készítenie.

A közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási terv tartalmazza többek között a hasznosítás formáit, a vagyon értékesítését, bérlet útján történő hasznosítást, vállalkozás folytatásával történő vagyonhasznosítást.

A vagyongazdálkodási tervekre vonatkozó kötelező tartalmi elemeket sem a nemzeti vagyonról szóló törvény, sem egyéb jogszabály nem ír elő.

A nemzeti vagyonról szóló törvény szabályozza a nemzeti vagyon megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit, az állam és a helyi önkormányzatok kizárólagos tulajdonának körét, a nemzeti vagyon feletti rendelkezési jog alapvető korlátait és feltételeit, valamint az állam és a helyi önkormányzat kizárólagos gazdasági tevékenységet. A nemzeti vagyon része az önkormányzat tulajdonában álló dolgok, pénzügyi eszközök, társasági részesedések, vagyoni értékű jogok. A helyi önkormányzat vagyona törzsvagyon vagy üzleti vagyon lehet. A törzsvagyon a kötelező önkormányzati feladatkör ellátását vagy határkör gyakorlását szolgálja, törvény vagy helyi önkormányzati rendelet alapján lehet forgalomképtelen törzsvagyon és korlátozottan

forgalomképes vagyon. A törvény meghatározza az önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező nemzeti vagyont és a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyont forgalomképtelen törzsvagyon részeként. A helyi önkormányzat vállalkozási tevékenysége a kötelező feladatainak ellátását nem veszélyeztetheti. A helyi önkormányzat csak olyan gazdálkodó szervezetben vehet részt, amelynek felelőssége nem haladja meg vagyoni hozzájárulásának mértékét.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) az átláthatóság követelményét fogalmazza meg. Az Áht. végrehajtására kiadott 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet szerint az önkormányzatnak elkülönülten kell terveznie és kezelnie az önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek (pl. a Közös Önkormányzati Hivatal) költségvetési bevételeit és kiadásait.

A lakások és a helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény a lakás- és helyiséggazdálkodás szabályait tartalmazza és rendelkezik az egyes részletszabályok helyi szabályozásban való meghatározásáról is.

A gazdálkodás alapjául a vagyonkataszteri nyilvántartás szolgál, amely az önkormányzati tulajdonú ingatlanokat és az azokkal kapcsolatos vagyoni értékű jogokat tartalmazza.

Középtávú vagyongazdálkodási terv (2013-2018)

1. Az önkormányzati vagyonnal – mint a nemzeti vagyonnal – felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni.
2. A vagyongazdálkodás feladata az önkormányzat teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges vagyon egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékének megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá a feleslegessé váló vagyontárgyak elidegenítése.
3. Az önkormányzati vagyonfejlesztés céljait (létrehozás, bővítés, felújítás) a képviselő-testület döntései és az éves költségvetési rendelet határozza meg.

4. Az önkormányzati vagyon hasznosításának módjai:
 - a) A feladatok ellátásához nem szükséges vagyon elidegenítése
 - b) Használatba-, bérbeadás
 - c) Önkormányzati vagyontárggyal vállalkozói tevékenység folytatása.
- a) Vagyon értékesítése:

A rendelkezésre álló szabad vagyon értékesítését forgalmi értékbecsléssel megalapozva, nyilvános pályázati kiírás alapján, a vagyonrendelet előírásai szerint a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény alapján kell végezni.

- b) Bérbeadás útján történő hasznosítás:

A lakás és nem lakás célú helyiségek, valamint telkek hasznosítása elsősorban bérleti (haszonbérleti) szerződés keretében lehetséges. Törekedni kell arra, hogy bérlet útján hasznosítható helyiség minél rövidebb ideig legyen kihasználatlan állapotban, ennek érdekében a folyamatos pályáztatás szükséges.

- c) Vállalkozás folytatásával történő vagyonhasznosítás:

Az önkormányzati feladatok ellátásához nélkülözhetetlen vagyonnal vállalkozási tevékenység folytatható. Az önkormányzati vállalkozás az alaptevékenységet nem veszélyeztetheti.

5. A bérleti díjakat a piaci, helyi viszonyok figyelembevételével kell megállapítani.

Hosszú távú vagyongazdálkodási terv: (2013-2023)

1. A hosszú távú vagyongazdálkodási terv alapjául a középtávú vagyongazdálkodási terv szolgál.
2. A vagyonhasznosítás során a bevételszerzés, illetve a kiadáscsökkenés mellett szem előtt kell tartani, hogy az ne eredményezzen vagyonfelélést.
3. A piaci helyzet ismeretében szükséges az értékesítendő és más módon hasznosítható vagyonelemek felülvizsgálata.
4. Az önkormányzat számára kedvező, vagyongyarapodást eredményező pályázati lehetőségeket maximálisan ki kell használni.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása (

A Mezőcsáti Kistérség a területfejlesztés szempontjából leghátrányosabb helyzetű kistérségek egyike volt.

Önkormányzatunk tagja a Mezőcsáti Kistérségnek, ahol a térségi feladatok ellátása biztosítva van.

A Mezőcsáti Kistérség 2004. január 1-jétől létezik mint önálló területfejlesztési-statisztikai területi egység. Az önálló kistérség kialakításának alapvetően 2 fő indíttatása volt: egyrészt a települések azonos természeti-gazdasági-társadalmi adottságokkal rendelkeznek, másrészt 9 településnek a Mezőkövesdi és a Tiszaújvárosi kistérség periferiáján, a két térségközpont árnyékában nem volt lehetősége elindulni a fejlődés útján.

A mezőcsáti társulás a közoktatás (szakszolgálati feladatok megszervezése), egészségügy (a központi ügyelet teljesíti ezt a kitételt), szociális/gyermekjóléti alapellátás (családsegítő és gyermekjóléti szolgálat), belső ellenőrzés, területfejlesztés feladatok ellátásában vállalt együttműködést.

Közös programok

A kistérségi összetartozás erősítése a miskolci Operafesztivállal kezdődött tavaly, ahol a közönség színvonalas kiállításon ismerhette meg a térség nevezetességeit, látnivalóit, gasztronómiai hagyományait.

A szervezésben és lebonyolításban tevékenyen részt vettek a települések önkormányzatai, vállalkozói is.

A társulás számos eredményes pályázatot készített a 3 év alatt, többek között ennek köszönhetően minden településen kiépítésre kerül a szélessávú internet elérhetőség, megújultak sportpályák, megalakult a Humán Szolgáltató Központ, bővült a szociális ellátórendszer, két közmunkaprogram során közel 100 embernek biztosít a társulás munkalehetőséget, Helyi Vidékfejlesztési Iroda alakul a térségben, és a közeljövőben beszerzésre kerül egy közösségi busz.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

Településünknek a kapcsolata a társulásokban lévő másik településekkel jó, hiszen nagyon sok dologban egymásra vagyunk utalva, sok kapcsolódási terület van a települések között. Úgy munkahelyi, mint egészségügyi, kulturális kapcsolat.

A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az Interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül csatlakoznak.

A TeIR adatbázisa általában 2022. évig tartalmazza az adatokat, ez azonban az egyes területekenként eltérő lehet.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	403	bázis év
2017	385	95,53%
2018	377	97,92%
2019	383	101,59%
2020	390	101,83%
2021	379	101,88%
2022	380	

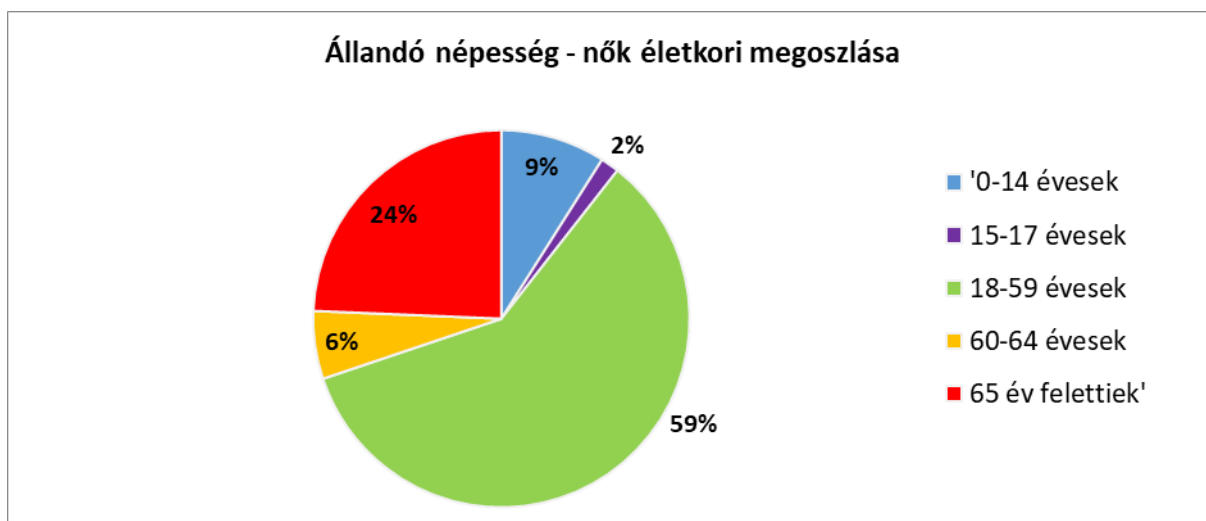
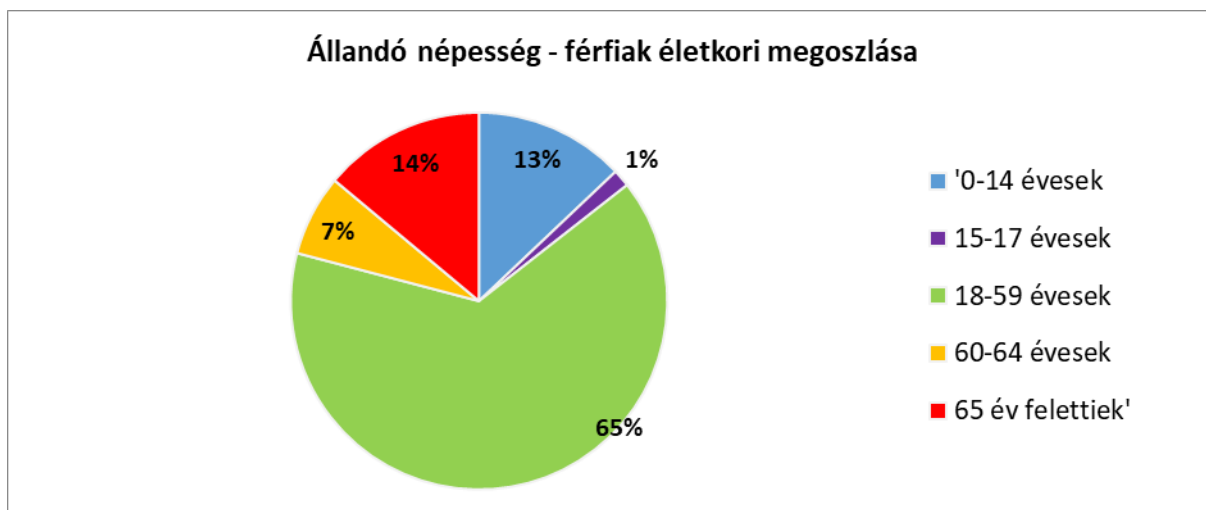
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

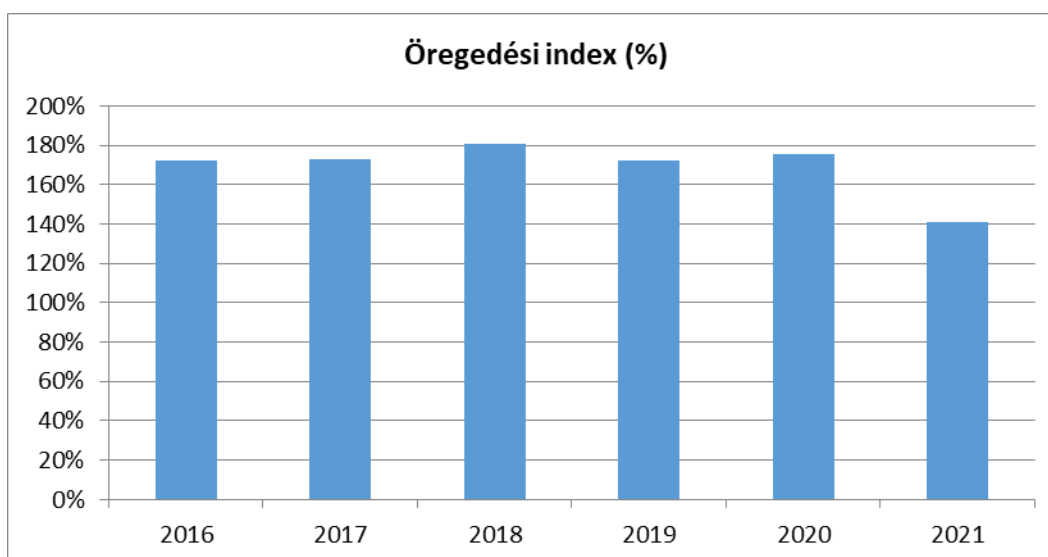
Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint;" (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	201	189	390	51,54%	48,46%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			8	2,05%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	26	17	43	6,67%	4,36%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	3	3	6	0,77%	0,77%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	130	112	242	33,33%	28,72%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	14	11	25	3,59%	2,82%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	28	46	74	7,18%	11,79%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

A lakónépesség száma 2018-ban jelentősen csökkent, azóta pedig kis mértékben növekszik.

A diagramokat megvizsgálva szembetűnik, hogy a 18-59 éves korosztályt megnézve a férfiak 5%-kal többen vannak, mint a nők, ezzel szemben a 65 év feletti korosztályt tekintve megfordul az arány: a nők 4%-kal vannak többen, mint a férfiak. Ebből azt a következtetést lehet levonni, hogy évről évre több férfi halálozik el, mint nő a településen.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	69	40	172,50%
2017	71	41	173,17%
2018	76	42	180,95%
2019	74	43	172,09%
2020	72	41	175,61%
2021	69	49	140,82%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

Mivel az öregedési index a vizsgált évek tekintetében folyamatosan 100 felett van, ebből megtudhatjuk, hogy a településen a 65 év felettiiek többen vannak, így a községre az előregedés jellemző. Az esélyegyenlőség szempontjából úgy is értelmezhetjük a 3. számú táblázatot, hogy az idősek fokozottabb ellátására van szükség.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-23,99
2017	-18,63
2018	6,26
2019	36,75
2020	-30,72
2021	27,95
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

A 4. táblázat mutatja, hogy a településen 2020-ban nagy volt az elvándorlás , amely 2021. évre azonban az ellenkezőjére változott.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-23,99
2017	0,00
2018	0,00
2019	-6,13
2020	-12,29
2021	-9,32
Forrás: TelR, KSH-TSTAR	

Az 5. táblázat szerint a természetes szaporodás évről évre kevesebb, vagyis minden évben kevesebb gyermek születik, mint ahányan elhaláloznak a településen.

Összegezve az öt táblázat kimutatásait elmondható, hogy Tiszadorogma településen, évről-évre csökken a lakosság létszám különböző okokból. A településen a 65 év feletti lakosok létszáma nagyobb, mint a 0-14. éves korosztályé. Vagyis a falu egy lassan előregedő település. A 65 év felettiak közül több az özvegyasszony, mint az özvegyember. Évente alig néhány gyermek születik, és a születések száma minden évben kevesebb, mint az

elhalálozottak száma. A térségre jellemző munkanélküliség, a munkahelyek hiánya miatt, többnyire a fiatalok, a munkaképes korosztály tagjai elvándorolnak a településről.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénység egy összetett jelenség, amit számos társadalmi tényező határoz meg, köztük vannak a társadalmi és kulturális hátrányok, alacsony vagy elavult képzettség, szocializációs hiányosságok, egészségi állapot, gyermekszám, gyermekszegénység, jövedelmi viszonyok, munkanélküliség.

A legfontosabb szegénységi kockázatok:

- ☐ Legfőképp a gazdasági aktivitás, amit viszont meghatároz a következő szempont, az
- ☐ Iskolai végzettség
- ☐ A gyermekek száma
- ☐ Az etnikai hovatartozás
- ☐ És a lakóhely jellege.

A szegénység kockázatával leginkább kitett csoportok:

- ☐ A romák
- ☐ A fogyatékkal élők
- ☐ A gyermekek
- ☐ A többgyermekes családok (minél több gyermek van egy háztartásban, annál nagyobb valószínűséggel szegények)
- ☐ A munkanélküliek
- ☐ Az alacsony végzettségűek
- ☐ A falusi lakosság (különösen a kistelepülésen élők)
- ☐ Az ország elmaradott térségeiben élők.

Azokat soroljuk a mélyszegénységben élők közé, akik az alábbiak közül legalább kettő kritériumnak megfelelnek:

- ☐ Legalább három éve munkanélküliek, illetve ezen idő alatt legfeljebb közfoglalkoztatásban vettek részt,

- ☐ Legfeljebb az általános iskolát, vagy a 9. és 10. osztályt végezték el, vagy esetleg ami mellett nem piacképes szakképzettséget vagy OKJ-s szakképesítést szereztek,
- ☐ Aktív korú inaktívak,
- ☐ Kettőnél több gyermeket nevelnek.

A lentebb részletezett statisztikai adatok és a segélyezési adatok alapján az egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők helyzetének a fokozatos romlása. Ennek következménye lehet az életlehetőségekből (pl. tanulás, foglalkoztatás, egészségügyi szolgáltatások, stb.) való kiszorulás, a leszakadás.

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiában (2011-2020) közölt adatok szerint „minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségben élőket.”

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. A mélyszegénységben családok fő bevételi forrása a családi pótlék a gyes, és a fogyatékosági támogatás, ezt követi az önkormányzat által folyósított rendszeres ellátások, majd végül a rokkantsági ellátás és a nyugdíj. Az önkormányzattól rendszeres ellátásban, aktív korúak ellátásában, lakásfenntartási támogatásban részesülők száma igen magas.

A háztartások jelentős többségében az egy főre eső jövedelem átlagban 26.000 Ft körüli, de sok esetben nem éri el még a nyugdíjminimum felét sem. Ezek a személyek, családok külső segítség nélkül nem tudják fenntartani magukat, és a segélyekre rendezkednek be.

Sajnos a családok jövedelmeik felhasználásakor nélkülözik a tervszerűséget. Kiadásaik rendre meghaladják bevételeiket.

A fentebb részletezett kedvezőtlen demográfiai folyamatok felerősödése összefüggésben áll a foglalkoztatással is, amely a község legfontosabb népességmegtartó elemei közé tartozik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és

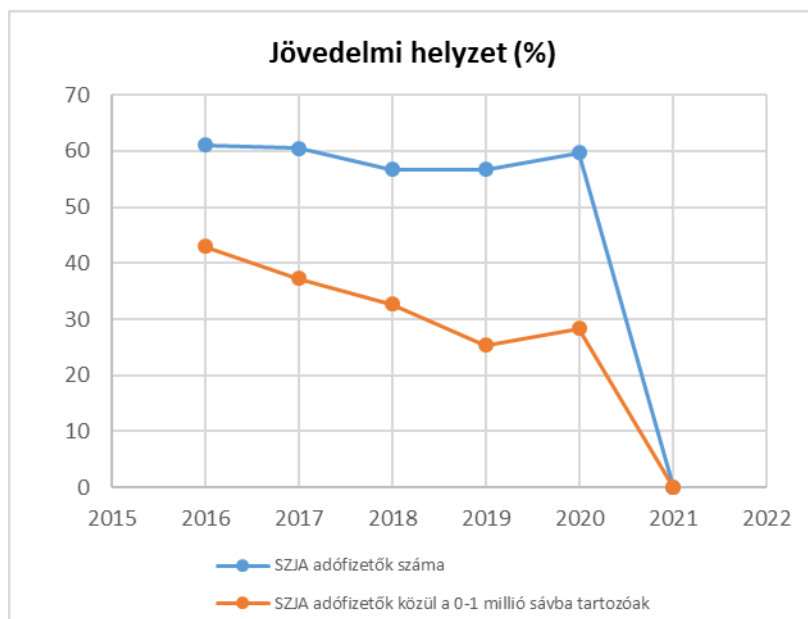
súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerőpiaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakóközösség (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	61,04	42,98
2017	60,48	37,28
2018	56,66	32,72
2019	56,67	25,34
2020	59,63	28,32
2021	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Hátrányos helyzetű munkavállaló:

- ☐ Aki már legalább 6 hónapja nem állt munkaviszonyban, vagy
- ☐ Nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést, vagy
- ☐ 50 év feletti személy, vagy
- ☐ egy vagy több eltartottal egyedül élő felnőtt.

Súlyosan hátrányos munkavállaló, aki legalább 24 hónapja munkanélküli.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

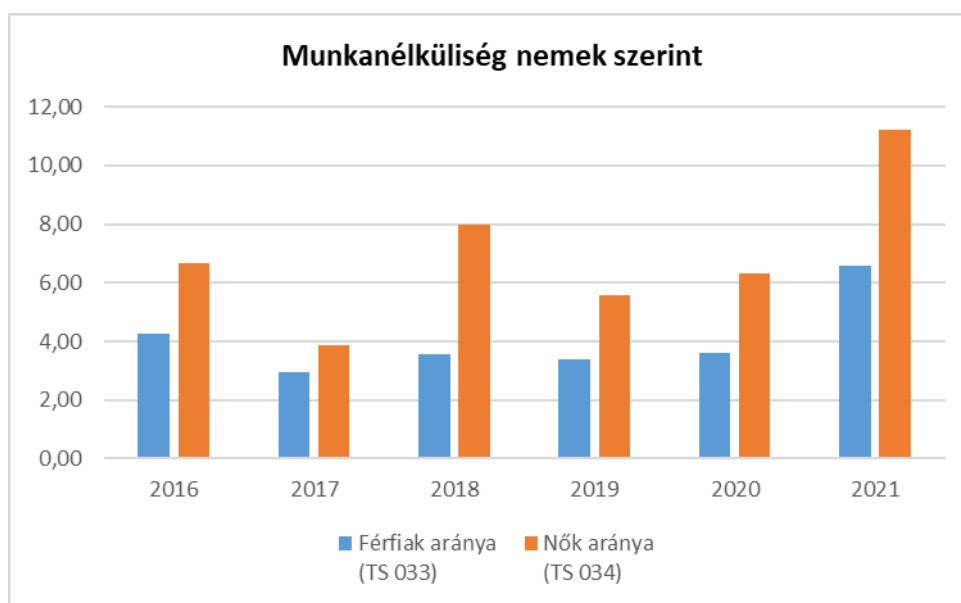
A nyilvántartott álláskeresők száma az aktív népességet tekintve folyamatosan csökken.

--

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	4,26	6,67	5,47%
2017	2,94	3,88	3,41%
2018	3,57	8,00	5,79%
2019	3,40	5,56	4,48%
2020	3,60	6,30	4,95%
2021	6,57	11,20	8,89%

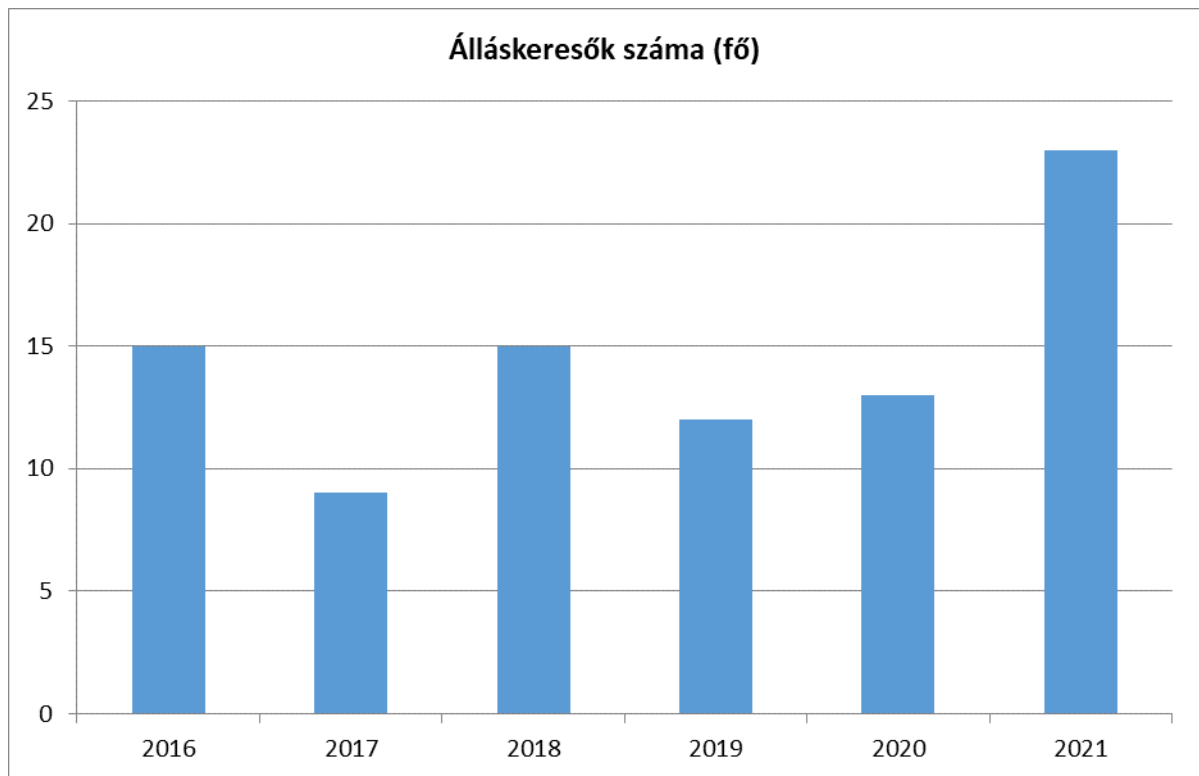
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresőök száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresőök száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	15	9	15	12	13	23
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	8,33%	7,69%	4,35%
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	1,00	1,00	1,00	2,00	2,00
	%	20,00%	11,11%	6,67%	8,33%	15,38%	8,70%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	6,67%	11,11%	6,67%	8,33%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	1,00	2,00	0,00	0,00	0,00
	%	13,33%	11,11%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	0,00	3,00	3,00	1,00	2,00
	%	6,67%	0,00%	20,00%	25,00%	7,69%	8,70%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	1,00	1,00	1,00	2,00	3,00
	%	6,67%	11,11%	6,67%	8,33%	15,38%	13,04%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	2,00	0,00	0,00	1,00	2,00
	%	20,00%	22,22%	0,00%	0,00%	7,69%	8,70%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	0,00	4,00	1,00	2,00	3,00
	%	6,67%	0,00%	26,67%	8,33%	15,38%	13,04%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	2,00	0,00	1,00	2,00	6,00
	%	6,67%	22,22%	0,00%	8,33%	15,38%	26,09%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	1,00	3,00	3,00	2,00	4,00
	%	13,33%	11,11%	20,00%	25,00%	15,38%	17,39%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat szerint a regisztrált munkanélküliek korcsoportos bontását tekintve a legnagyobb arányban az 46-50 illetve a 56-60 éves korosztály nem tud elhelyezkedni.

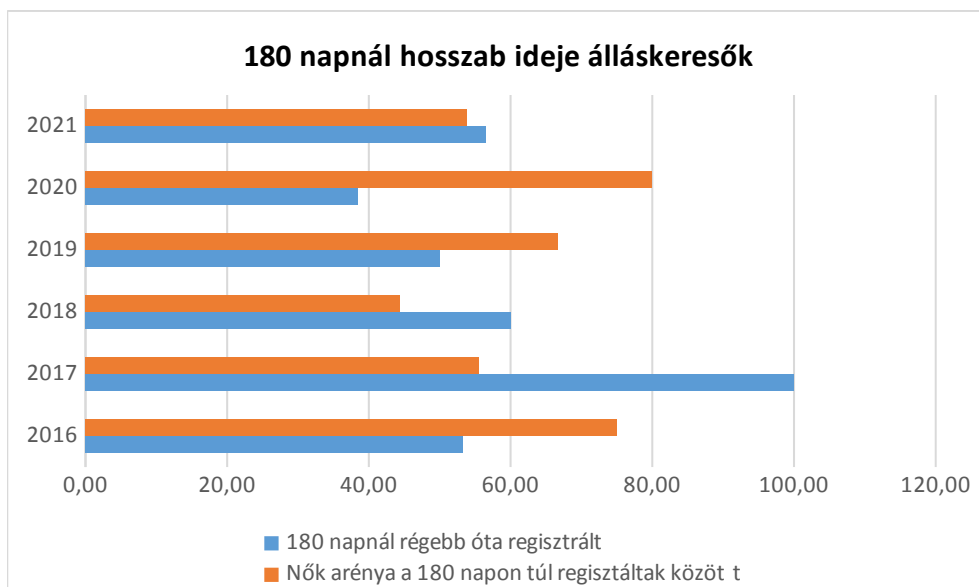
A regisztrált munkanélküliek száma lassan, de folyamatosan csökken, legnagyobb az 50-54 éves, 55-59 éves korosztály tekintetében.

A munkaerőpiacra jutás főbb akadályai lehetnek:

- ☐ A regionálisan egyenlőtlen munkahelykínálat
- ☐ Rugalmatlan munkaerőpiac
- ☐ Alacsony iskolázottság
- ☐ Tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák
- ☐ Gyermek, egyéb gondozásra szoruló hozzátartozók gondozási szolgáltatásainak a hiánya.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartot t álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartot t álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	53,33	75,00
2017	100,00	55,56
2018	60,00	44,44
2019	50,00	66,67
2020	38,46	80,00
2021	56,52	53,85

Forrás: TeIR, Nemzet iMunkaügyi Hivatal

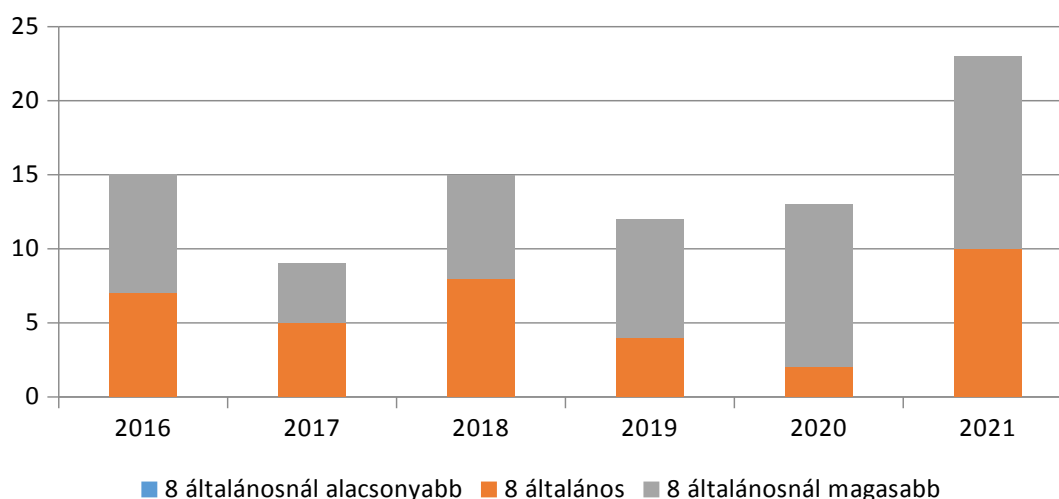

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	15	0	0,00%	7	46,67%	8	53,33%
2017	9	0	0,00%	5	55,56%	4	44,44%
2018	15	0	0,00%	8	53,33%	7	46,67%
2019	12	0	0,00%	4	33,33%	8	66,67%
2020	13	0	0,00%	2	15,38%	11	84,62%
2021	23	0	0,00%	10	43,48%	13	56,52%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint (fő)

Legtöbb esetben elegendő a munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése, bár ez is gyakran sok időt, pénzt, és komoly kitartást igényel. Sokkal komolyabb feladat, ha a személy már passzív munkanélküli, azaz már beletörődött helyzetébe, elvesztette önbecsülését, a „csak valahogy éljük túl” állapotában van. Ezen helyzetből való kivezetés, reintegráció bizony már messze nem munkaerő-piaci probléma. Mentális, szociális deficitüket gyakran terheli egészségügyi probléma, szenvedély- és pánikbetegség.

A közfoglalkoztatás jelentkezik a statisztikai adatoknál. A 2023-ban megvalósult közfoglalkoztatás:

- hosszútávú 6 fő

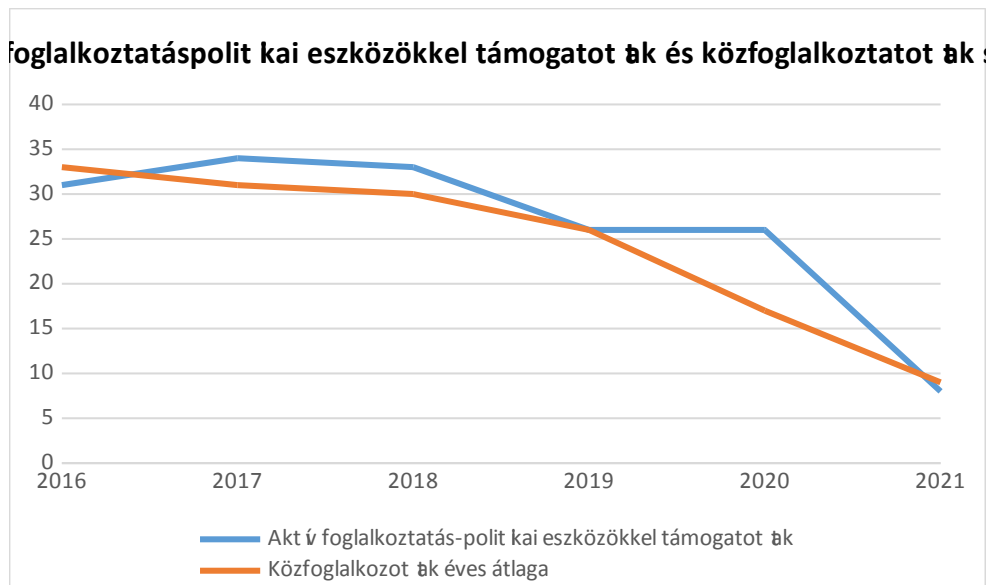
További nehézséget jelenthet a munkahely szerzés után a munkahely megtartása, amely olyan készségeket igényel, amelyek legtöbbször hiányoznak vagy gyengék (pl. alkalmazkodóképesség, önmenedzselés, feszültségtűrés, stb.). Tehát a munkaképes korú egyént „piacképessé” kell tenni, miben nagy segítséget nyújthat a területileg illetékes munkaügyi központ és a családsegítő szolgálat. A „piacképessé” válás egyik működőképes formája a közfoglalkoztatás, ami segít a résztvevők számára visszailleszkedni a munka világába, segít megszokni az elvárásoknak való megfelelést, a munkaidő beosztást és nem utolsósorban a kapott munkabér segítségével kissé stabilizálni tudják anyagi hátterüket.

b)

alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottság

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	31	33
2017	34	31
2018	33	30
2019	26	26
2020	26	17
2021	8	9

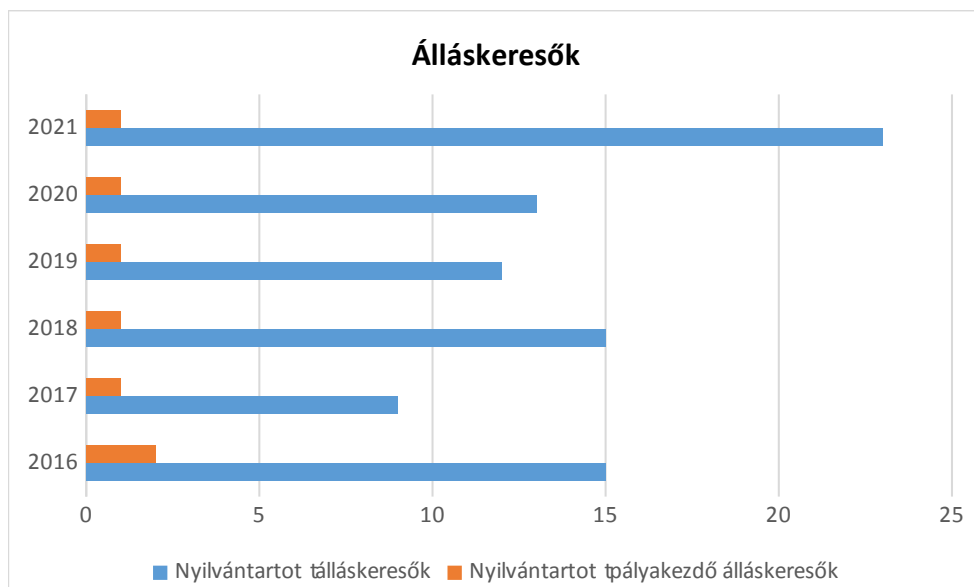
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma csökken.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	15	2
2017	9	1
2018	15	1
2019	12	1
2020	13	1
2021	23	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők körében végzett adatgyűjtésből látszik, hogy a pályakezdők száma nagyon alacsony.

A településen nincs olyan, aki felnőttoktatásban vesz részt. Komoly probléma, hogy a községünk lakosai az elmúlt négy évben nem vettek részt felnőttoktatási képzéseken. Pedig a munkaerő-piacra történő bekapcsolódás mértékét erősen meghatározza az iskolai végzettség szintje, ill. a szakképzettség.

A területileg illetékes munkaügyi központ a regisztrált munkanélküliek számára folyamatosan felnőttképzéseket indít a helyi és országos munkaerő-igények, illetve a munkaerő-kínálat tükrében kialakított képzési szakirányokban, melyeket különböző pályázati forrásokból tud elindítani.

Fontos, hogy a jövőben a támogatott képzési lehetőségekről a munkanélküliek számára információt tudjunk nyújtani a munkaügyi kirendeltséggel együttműködve, ezzel is segítve a munkanélküliek későbbi elhelyezkedési esélyeit.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatók támogatást vehetnek igénybe

annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

Tiszadorogma Önkormányzata által közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatható munkaerő piaci célcsoport:

- munkaügyi kirendeltségen regisztrált álláskereső – foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső.

A munkaerő piaci célcsoport foglalkoztatásához a következő formákban nyújtanak támogatást:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása (legfeljebb 4 hónap időtartam, napi 4 órás munkaidő),
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása (legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6-8 órás munkaidő).

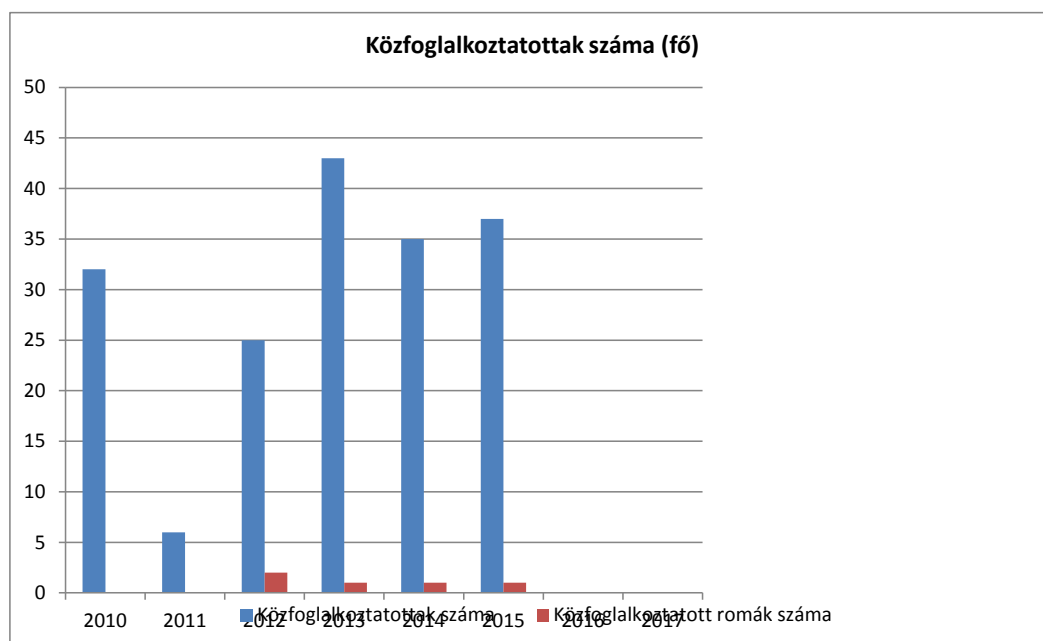
Településünkön roma származásúak nincsenek. A közmunka programba túljelentkezés esetén a szegénységben élőket vesszük előtérbe boldogulásukat elősegítve.

3.2.7. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	32	10%	N.A.	N.A.
2011	6	2%	N.A.	N.A.
2012	25	8%	2	N.A.
2013	43	14%	1	N.A.
2014	35	11%	1	N.A.
2015	37	12%	1	N.A.
2016	25	8,7%	na	na
2017	23	8,3%	na	na
2018	23	8,5%	na	na

2019	20	7%	na	na
2020	12	4 %	na	na
2021	9	3%	na	na
2022	5	1,7%	na	na
2023	6	0,02%	n.a	na.

Forrás: Önkormányzat adatai

Tiszadorogma településen a közfoglalkoztatottak száma folyamatosan csökken.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A település lakossága növénytermesztéssel, állattenyésztéssel foglalkozik. A kosárfonás művészetét is gyakorolja néhány ügyes kezű lakos. Mezőkövesd közelsége segít a munkahelyi elhelyezkedésen, valamint a Borsodivánkán működő Jura Plussz kft, Jura Pék kft., Tiszaújvárosi Jabil cég jelentős munkaerőt kíván. A munkaképes korúak jelentős része a környező városokban, településeken dolgozik. A térség

legnagyobb foglalkoztatója az Önkormányzat. Sok családból a családfenntartó édesapa Budapesten, vagy külföldön dolgozik.

Az önkormányzati

Főbb célok:

- Falusi turizmus fejlesztése, üdülési férőhelyek bővítése.

Legközelebbi városok:

- Mezőcsát 20Km
- Tiszaújváros 38Km
- Mezőkövesd. 32Km

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A munkaügyi központok által kínált képzéseket az önkormányzat a helyi hirdetőtábláin rendszeresen közzéteszi, és segítséget nyújt az érdeklődőknek plusz információkhoz jutni a képzésekről és a jelentkezés egyéb feltételeiről.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaerő-piaciszolgáltatásokon belül a felnőttképzéseket a Munkaügyi Kirendeltség koordinálja. A legtöbb képzés valamilyen szakma elsajátítására irányul.

A Mezőcsáti Járási Hivatal Járási Munkaügyi Osztályán fogadja az álláskeresőket, a nem nyilvántartott munkakeresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy a Kirendeltség az ügyfelek részére megfelelő állásokat keressen és ajánljon fel. Közreműködik a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában. Kapcsolatot tart az intézményi és a piaci képzőkkel, valamint a munkáltatókkal is. Az önkormányzat és a Munkaügyi Központ között elsősorban a Start munkaprogram miatt napi a kapcsolat. Ezen belül: mezőgazdasági, belvív, egyéb értékkeremtő programunk van

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők számát az aktív korúak ellátásában részesülők számának felhasználásával tudtuk megbecsülni. Az önkormányzat elsősorban az aktív korúak ellátásában, ezen belül is a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket alkalmazza a közfoglalkoztatás keretében intézményeiben, illetve a település bel- és külterületének tisztán tartására.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön hátrányos megkülönböztetés nem történt foglalkoztatás szempontjából.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	15	5,10%	3	20,00%
2017	9	3,30%	3	33,33%
2018	15	5,79%	4	26,67%
2019	12	4,51%	4	33,33%
2020	13	4,69%	7	53,85%
2021	23	8,81%	11	47,83%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

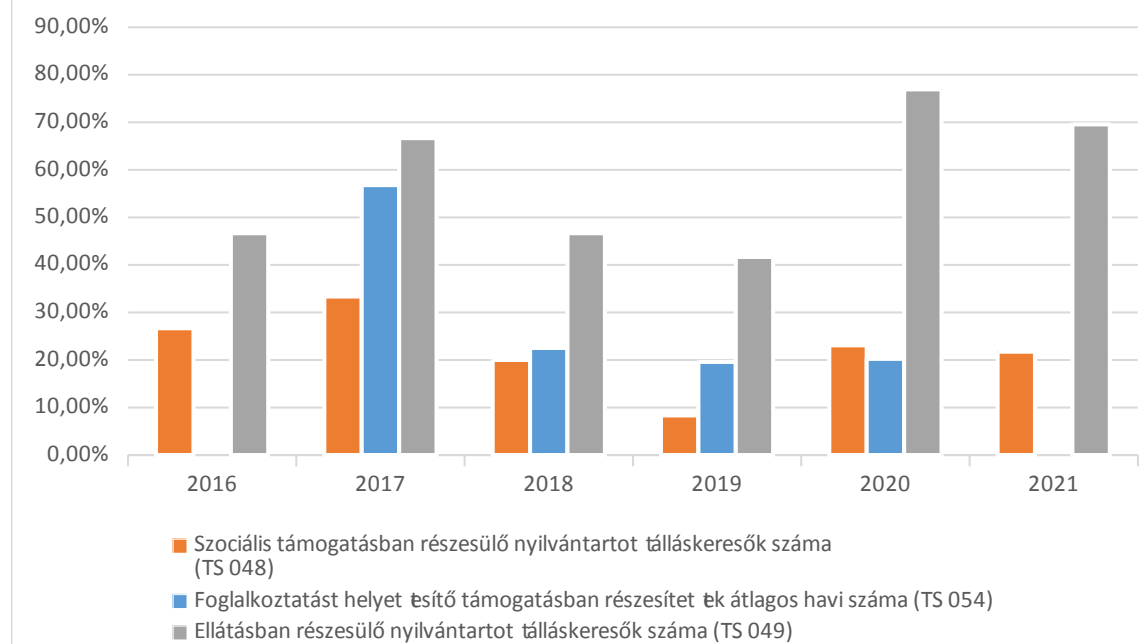
A fenti táblázatban látható az állskeresői ellátásai.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök - Állskeresői ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	4	26,67%	n.a.	-	7	46,67%
2017	3	33,33%	5	56,78%	6	66,67%
2018	3	20,00%	3	22,53%	7	46,67%
2019	1	8,33%	2	19,58%	5	41,67%
2020	3	23,08%	3	20,23%	10	76,92%
2021	5	21,74%	n.a.	-	16	69,57%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

alkoztatás-polit kiai eszközkel támogatott ák száma a 15-64 év között népesség arány

A fenti táblázatban látható a szociális ellátásokban részesülők aránya

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyelet itámogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyelet itámogatásban részesített ák havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

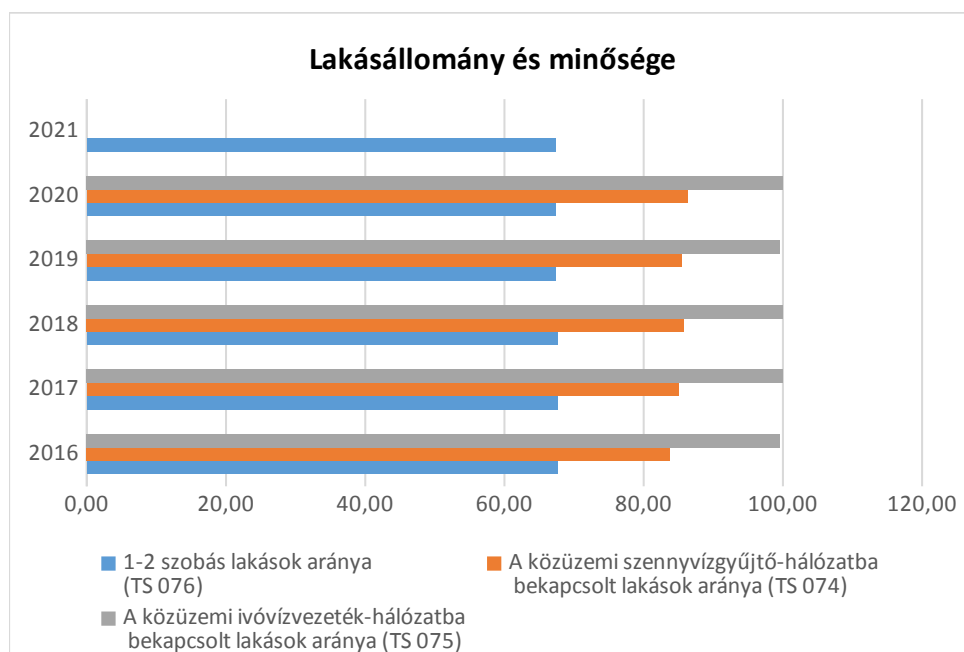
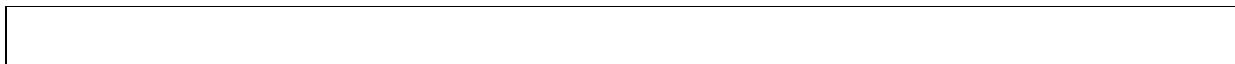
A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alapnyí jogon, normatív alapon állapítható meg.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	247	0	0,00	67,61	83,81	99,60
2017	247	0	0,00	67,61	85,02	100,00
2018	247	0	0,00	67,61	85,83	100,00
2019	248	1	4,03	67,34	85,48	99,60
2020	248	0	0,00	67,34	86,29	100,00
2021	248	0	0,00	67,34	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzat iadatok

a) bérlakás-állomány

Mint a mellékelt táblázatból is jól látható: Tiszadorogma településen nem található egyetlen önkormányzati tulajdonban lévő bérlakás sem.

A településünk lakói saját tulajdonú ingatlanokban laknak. Az önkormányzat a lakókat jövedelmi viszonyuk vizsgálatával lakásfenntartási, gyermekvédelmi, foglalkoztatást helyettesítő támogatásokban, valamint rendkívüli átmeneti segély, temetési segély és méltányossági ellátásban részesíti.

Községünkben sok házat, ahonnan kihaltak az emberek, hétvégi ház céljára vásárolták meg főleg a nagyobb városokban lakók. Ezeket az épületeket szépen felújították, amik közül sok ékessége a településnek

b) szociális lakhatás

Tiszadorogmán nincsenek szociális lakások sem.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra nem használt ingatlanok sem találhatóak a településen.

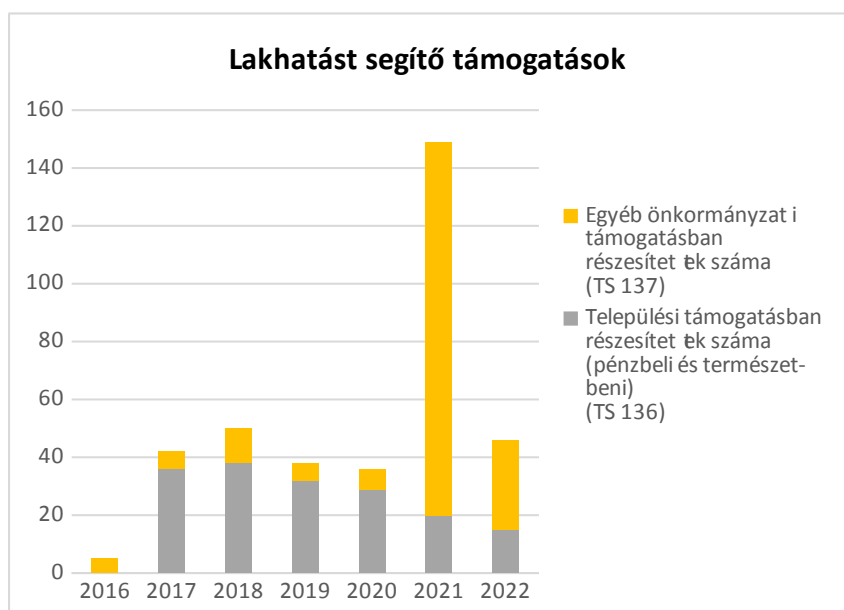
d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Településünkön hajléktalan személyek, illetve elégtelen lakhatási körülményeke biztosító lakások nincsenek. Településünk 100 %-ban közművesített, a község teljes területén kiépített az ivóvíz- és a szennyvíz hálózat, a gázhálózat.. Mindenkinek egyformán biztosított a minőségi közszolgáltatásokhoz (pl. szemétszállítás) a közműszolgáltatásokhoz, valamint a közösségi közlekedéshez való hozzáférés.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítet tek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzat i támogatásban részesítet tek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	5
2017	36	6
2018	38	12
2019	32	6
2020	29	7
2021	20	129
2022	15	31

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakhatási támogatásban részesülők száma csökken. Adósságcsökkentési támogatásban senki nem részesült. A lakhatási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

f) eladósodottság

A privatizációval egy időben a közüzemi díjak is megemelkedtek, a munkanélküliség emelkedésével a lakhatási gondok felerősödtek. Ezen váratlan krízishelyzetekre fel kell készülni és a nehéz sorsú családok gondjainak megoldására komoly hangsúlyt kell fektetni.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nem található külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő ingatlan.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A településen nem található elkülönült lakókörnyezetben élő közösség, sem szegregátum, nincs hajléktalanság.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A településen szegregátumok elkülönülése nem figyelhető meg. A lakosság ilyen irányú tagozódása településünkön nem jellemző.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A településen nem található elkülönült lakókörnyezetben élő közösség, sem szegregátum, nincs hajléktalanság.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés (

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

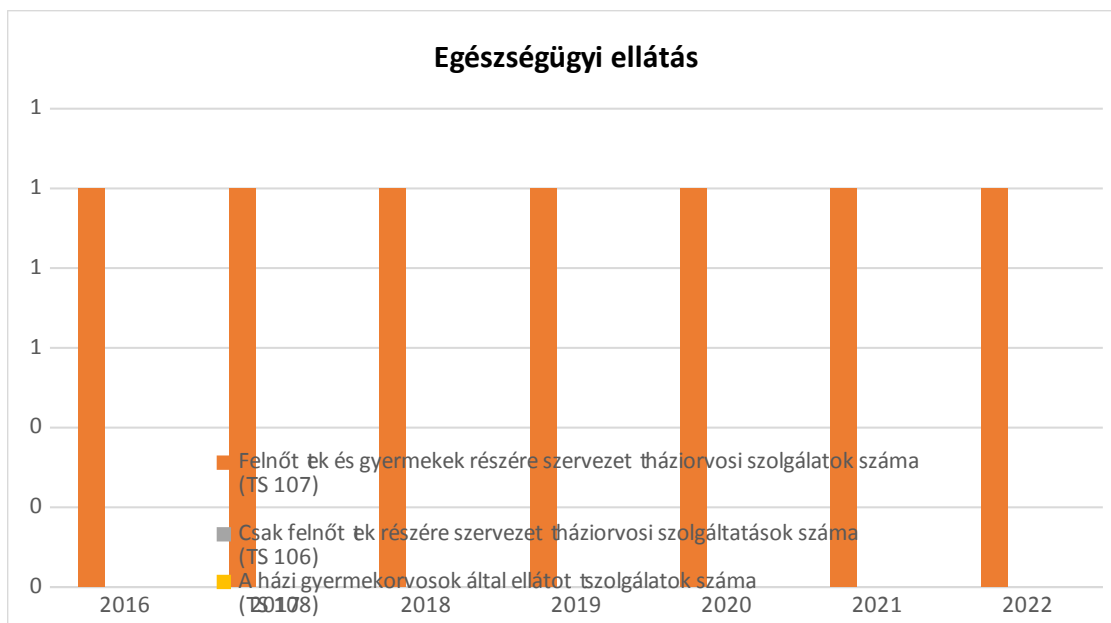
Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezet háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezet háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és foggyógyászok száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesített évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	0	11	0,53
2018	1	0	0	0	14	1,00
2019	1	0	0	0	20	1,00
2020	1	0	0	0	21	1,00
2021	1	0	0	0	na.	na.
2022	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön a felnőttek és a gyermekek részére is a körzeti orvos látja el a háziorvosi feladatokat, hetente kétszer (kedden és pénteken) rendel reggel 8 órától 10 óráig.

A község egészségügyi ellátása jó színvonalú, az egészségügyi alapellátást Tiszabábolnáról egy vállalkozó háziorvos, és egy szakasszisztens biztosítja. Az orvosi ügyelet Mezőkövesden működik, ez 33 km távolságra van a településtől. Az IKSZT épületében található a védőnői szolgálat, 1 főállású védőnő a szomszédos 5 települést látja el.

A településen gyógyszerérték nem működik, a falugondnoki szolgálat hetente egy alkalommal biztosítja a gyógyszer szállítást, gyógyszerértéki ügyelet szintén Mezőkövesden van legközelebb. Az egészségügyi járóbeteg szakellátás Mezőkövesden a Városi Rendelőintézetben biztosított, és a Mezőcsáti Egészségfejlesztési Központjában. Igény esetén a Falugondnoki Szolgálatunk keretein belül szállítjuk a betegeket rendelésre.

Kórházi ellátás szempontjából a körzetek átalakítását követően a Mezőkövesdi Kórházhoz tartozunk. Sajnos itt minden szakellátás nem áll rendelkezésre. Így például nincs szülészeti-nőgyógyászat. Az ezen ellátást igénybe vevők Miskolcra kénytelenek járni, ami viszont mintegy 70 km távolságban található.

Az önkormányzat társulásban látatja el az éjszakai és hétvégi orvosi ügyeletet, a házi gondozást.

Egészségügyileg a Mezőcsáti egészségügyi körzethez tartozunk

Az egészségügyi alapellátásokat és szakellátásokat sokan veszik igénybe. Ez összefüggésben van a lakosság korösszetételével. (sok az idős) Az önkormányzat célja az egészségügyi

ellátások lehetőség szerinti helyben biztosítása, és magas szintű ellátása. Sajnos az utak állapota miatt, főként a téli időjárási viszonyok között a település mentőautóval nem közelíthető gyorsan meg. A kivonulás sokszor 40-60 percet vesz igénybe.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a Ptk. Szerinti közeli hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18. év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi. Községünkben méltányossági ápolási díj megállapítására nincs lehetőség.

A szűrővizsgálatokon való részvételről a településen nem rendelkezünk adatokkal. A kötelező védőoltások jelentősége a településen általánosan elismert, s nem jellemző, hogy kimaradnának állampolgárok a védőoltásokból. Az iskolaorvosi és védőnői ellátás keretében rendszeresen végeznek életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat és egészségügyi ellenőrzéseket. A védőnő aktívan részt vesz az óvodai és iskolai egészségügyi feladatok ellátásában, előkészíti a szűrővizsgálatokat, továbbá az iskolában történő egészségügyi ismeretterjesztés szintén az ő feladata.

A népegészségügyi és koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára térítésmentesen biztosított. Évente egy alkalommal tüdőszűrésre kerül sor az IKSZT előtt felállított szűrőbuszban, mivel településünk a rizikós térséghez tartozik, a tüdőszűrésen való részvétel kötelező.

Mammográfiai vizsgálatra Miskolcra kell utazni.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésükben jelentkező problémák feltárása, megoldása, a szükséges fejlesztő és rehabilitációs folyamatok megvalósítása több szakágazat együttes tevékenységével realizálódik, az egészségügyi-, oktatási- és szociális intézményrendszer szereplői közötti kapcsolati háló kiterjedtsége, a kapcsolatok intenzitása, minősége függvényében.

Rehabilitációs ellátás terén Mezőkövesden a reumás és mozgásszervi betegségek terén minőségi ellátás kapható.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Tiszadorogma Község a szociális étkeztetést a településen megoldja. Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- a) koruk,
- b) egészségi állapotuk,
- c) fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- d) szenvedélybetegségük, vagy
- e) hajléktalanságuk miatt.

A szociálisan rászorultnak tekintendők a családsegítő szolgálat által alapgondozásba vett személyek is, valamint azok az aktív korúak ellátására jogosult személyek is, akik mentális állapotuk miatt, életvezetésükben segítségre szorulnak. A jogosultsági feltételeket orvosi igazolás vagy szakvélemény alapján kell megállapítani.

A településünkön működő önkormányzati konyhán a szociális étkeztetés mellett az iskolások étkeztetése, valamint a lakossági vendégétkeztetés történik. A konyhába nagyon sok alapanyag a közfoglalkoztatás keretében megtermelt zöldségekből kerül be.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Községünkben rendszeres sportprogram jelenleg nincsen. Mezőkövesden a Sportcsarnokban illetve sportpályán tartott rendezvényekre a tömegközlekedéssel be lehet jutni, esetenként a lakosok az önkormányzat kisbuszát is igénybe tudják venni.

A Községünkben működő labdarúgó Rákóczi Sportegyesület szép eredményeket ér el.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön a Dél borsodi Humánszolgáltató Központ és Fejlesztési Iroda vezetésével jelzőrendszeres segítségnyújtás, házi segítségnyújtás, támogatói szolgálat működik, családsegítő szolgálat, gyermekjóléti szolgálat., és most indul az Idősek nappali ellátó intézete. Sok egyedül élő idős embernek ez nagy segítséget jelent, biztonságban tudhatják magukat, hogy a jelzés alkalmával segítséget kapnak.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem történt hátrányos megkülönböztetés az önkormányzat intézményeiben dolgozói törekednek az egyenlő bánásmód követelményeinek betartására.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Kiemelt fontosságú a községben élő fogyatékosok mélyszegénységben élők idősek gyermekek ellátása mint szociális mind az egészségügy területén.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Az Integrált közösségi és szolgáltató tér a Tisza-menti települések egyik büszkesége széles körben nyújt kulturális élményeket a helyi lakosságnak, környező településen élőknek. Helyi termékbolttal támogatják közösségük kreatív alkotóit. Klubkönyvtárunk közel 7000 kötettel várja az olvasás, valamint rendelkeznek folyóiratokkal; heti rendszerességgel délutánonként kézműves foglalkozást tartanak. Edzőtermük a sportolás különböző formáit igyekszik elősegíteni, mai kornak megfelelő felszereltséggel (fitnesz labdák, kötelek, kézi-láb súlyok).

Főépületük 3 előadó teremmel rendelkezik: 100 fős; 25 fős és kisebb előadások, csoportterápiák megtartására 10 fős. Vállalják konferenciák szervezését lebonyolítását, kornak megfelelő technikai eszközökkel rendelkeznek: projektor, IN elérhetőség és egyéb segédeszközök.

Településünkön működik, és szerves részét képezi az esélyegyenlőség területén a Kulturált és Egészséges Gyermekekért Közalapítvány, a Tiszadorogma Fejlődésért Egyesület. A közösségi életben aktívan részt vesz, programokat szervez a Tiszadorogmai Motoros Klub és a Tiszadorogmai Nyugdíjas Klub.

a) közösségi élet színterei, fórumai

Az Integrált közösségi és szolgáltató tér ad otthont Tiszadorogmán a közösségi rendezvények megtartására.

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templom, a civil szervezetek. Községünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, mivel a Bükk Nemzeti Park, azon belül a Borsodi Mezőség területén található, melyeket ki kell aknáznunk.

A lakosság egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A helyi kultúra és művelődés, valamint a hagyományok ápolásának, a rendezvények megszervezésének fő színtere a Művelődési Ház, IKSZT. Az épület funkciói közé tartozik:

egyéb közösségi, társadalmi tevékenység, közművelődési tevékenység, könyvtár üzemeltetés, E-pont üzemeltetés, előadások szervezése, szakkörök szervezése, kiállítások szervezése. Civil szervezetink itt tartják gyűléseiket. Hagyományosan, minden évben megrendezésre kerülő rendezvények:

- Nemzeti ünnepeink
- Motoros Találkozó
- Vesszős Napok-Falunap
- Anyák napja, gyereknap
- családi nap

A településen működő szervezeteknek (Kulturált és Egészséges Gyermekekért Közalapítvány, Tiszadorogma Fejlődésért Egyesület, Tiszadorogmai Motoros Klub, Nyugdíjas Klub) helyet biztosít önkormányzatunk az IKSZT épületében. A minden évben megrendezésre kerülő ünnepségeken, rendezvényeken civil egyesületeink aktívan részt vesznek. A településen falukarácsonyi egyéb dalos találkozók, óvodai rendezvények színtere a Művelődési Ház, IKSZT, valamint a közterületek a szabadtéri rendezvényekre.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	nem	1 419	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A települése etnikai konfliktusok nincsenek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi közösségi szolidaritás településünkön leginkább az alapítványoknak történő adakozásban és a civil önkéntes munka elvégzésében figyelhető meg.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön nem működik Cigány Kisebbségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas munkanélküliség	Közfoglalkoztatás szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZEgyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát.

A dokumentumokban megfogalmazott célok, - a gyermekek és családjaik nélkülözésének csökkentse, a fejlődési esélyek javítása E célok elérését minden gyermekre ki kell terjeszteni, de kiemelt figyelmet kell kapniuk azoknak, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	201	189	390	51,54%	48,46%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			8	2,05%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	26	17	43	6,67%	4,36%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	3	3	6	0,77%	0,77%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

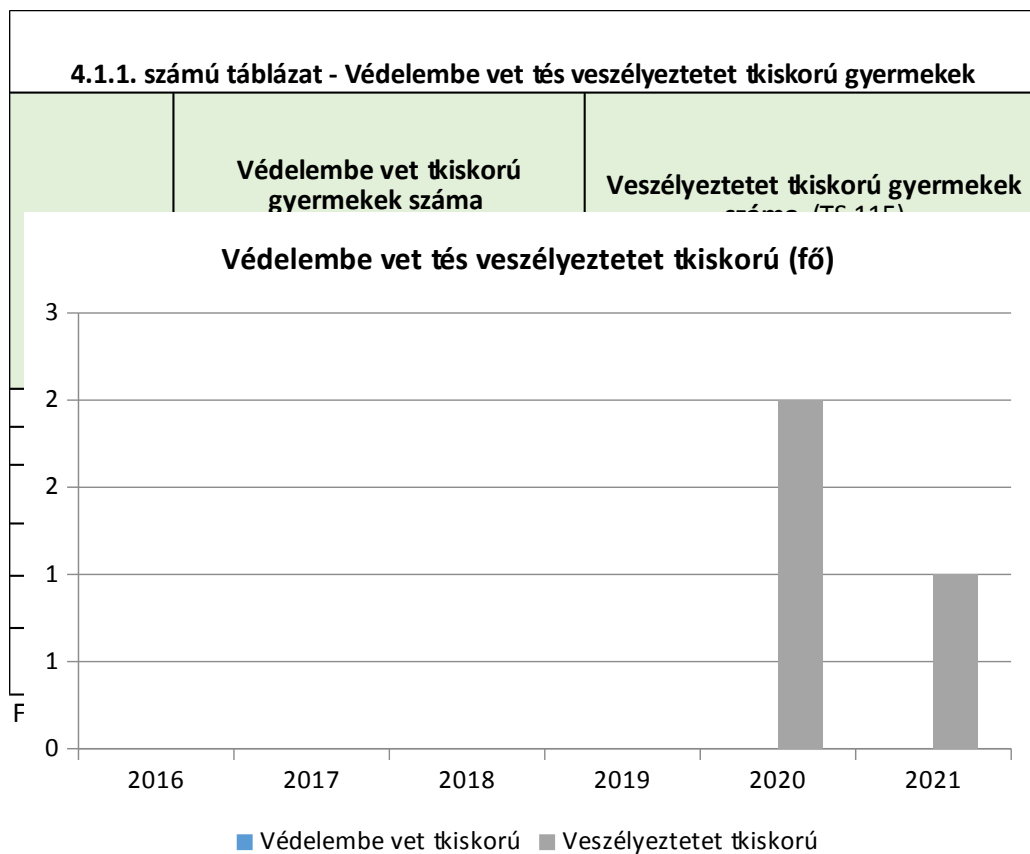
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A *védelembe vétel* a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)

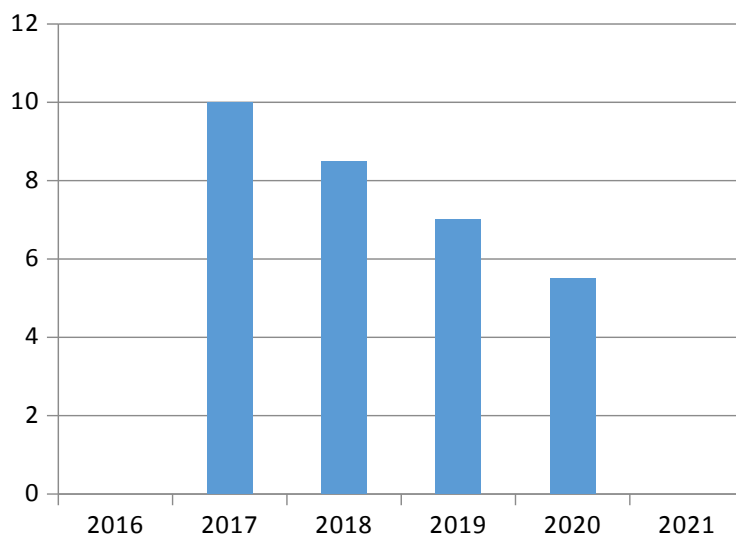
Mint az a 4.1.1.-es táblázatból is jól látható: Tiszadorogma településen a vizsgált időszakban nem volt veszélyeztetett kiskorú, védelembe vételre nem volt szükség.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	10
2018	9
2019	7
2020	6
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat iadatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma csökkenést mutat a 2017 és 2021-es időszakban. Kiegészítő-, illetve rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben egyetlen lakos sem részesült.

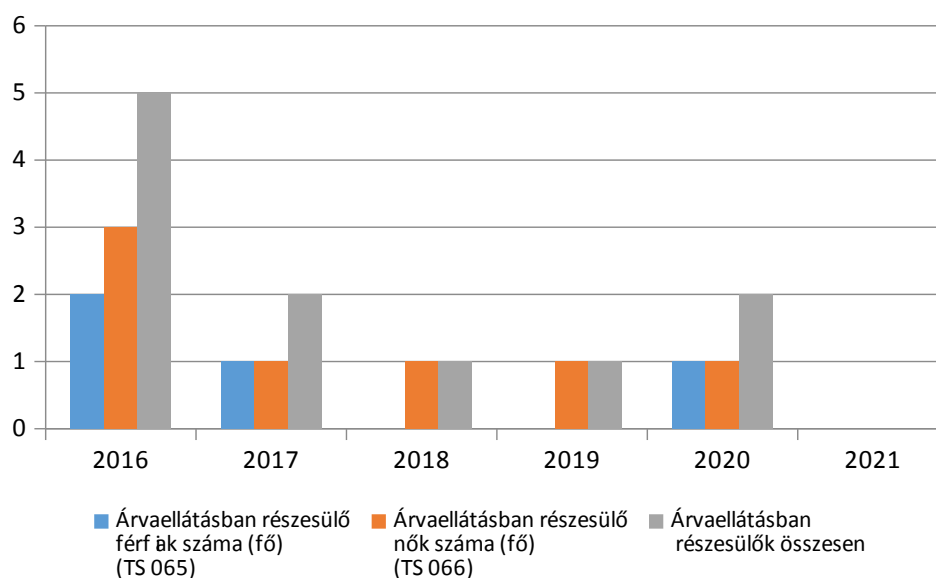
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A

jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő fér f ak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	2	3	5
2017	1	1	2
2018	0	1	1
2019	0	1	1
2020	1	1	2
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat iadatok

Árvaeállításban részesülők száma

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthető az a gyermek, ill. fiatal felnőtt, akinek családja időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Kedvezményes iskolai étkeztetésben a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban, a három vagy több gyermekes családok, a tartósan beteg- vagy fogyatékos, valamint a rászoruló gyermekek részesülnek.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön nem élnek külföldi állampolgársággal rendelkező gyermekek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nem jellemzőek, illetve nincsenek szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek.

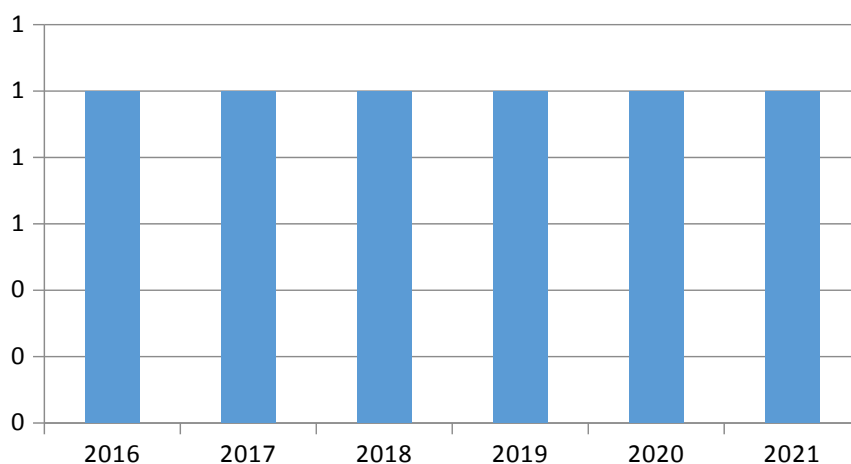
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

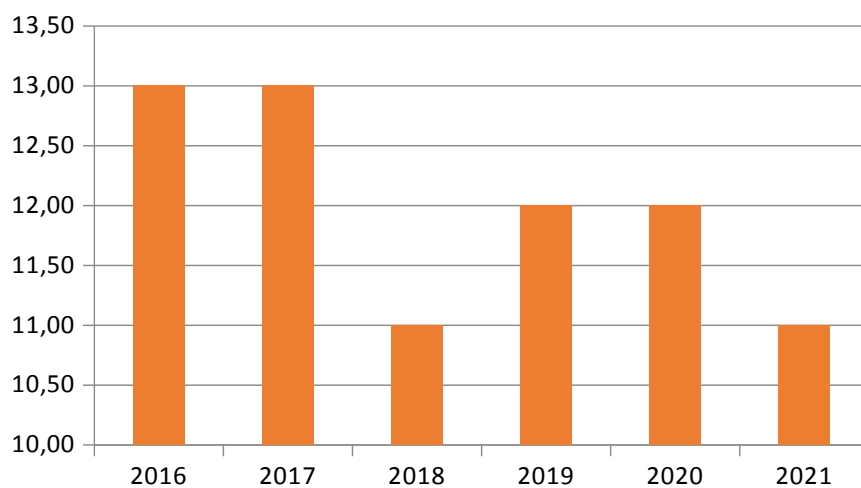
4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	13	13,00
2017	1	13	13,00
2018	1	11	11,00
2019	1	12	12,00
2020	1	12	12,00
2021	1	11	11,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat iadatok

Védőnői álláshelyek (db)

Egy védőnőre jutó gyermekek száma (fő)

Koragyermekkor kötelező szűrésekhez hozzáférés a Védőnői látogatások alkalmával a családok otthonában, vagy a védőnői tanácsadóban biztosított. Havonta 1 alkalommal a Tanácsadóban gyermekorvos kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezet által házi orvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezet által házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyermekek száma	Felnőttek által ellátott gyermekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat adatok

Községünkben 2 ellátási településsel körzeti háziorvosi rendszer működik, aki a gyermekeket is ellátja. Legközelebbi gyermekorvosi rendelő Mezőkövesden, illetve Mezőcsáton van.

Borsodivánkán működik a 6 település ellátását biztosító fogorvosi rendelő. Községünkben az egészségügyi ellátás biztosított. A gyermekek ellátására védőnői rendszer működik.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi- szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Önkormányzatunk az Óvodai és Iskolai feladatok ellátására Társulási megállapodást kötött az érintett településekkel. /Tiszabábolna-Tiszavalk- Négyes-Tiszadorogma, Gesztor: Tiszadorogma/

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzat i bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzat ibölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	n.a.	0

Forrás: Önkormányzat iés intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen bölcsőde nem működik.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	4	
Óvodai férőhelyek száma	50	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	1	
Gyógypedagógusok létszáma	0	
Dajka/gondozónő	1	
Kisegítő személyzet	0	

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

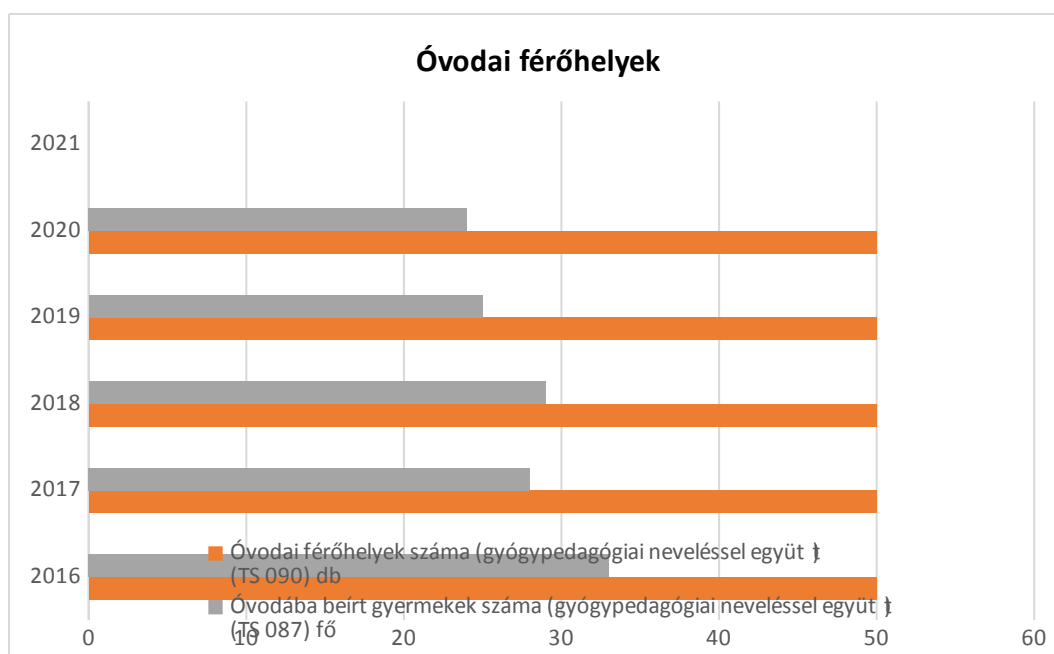
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

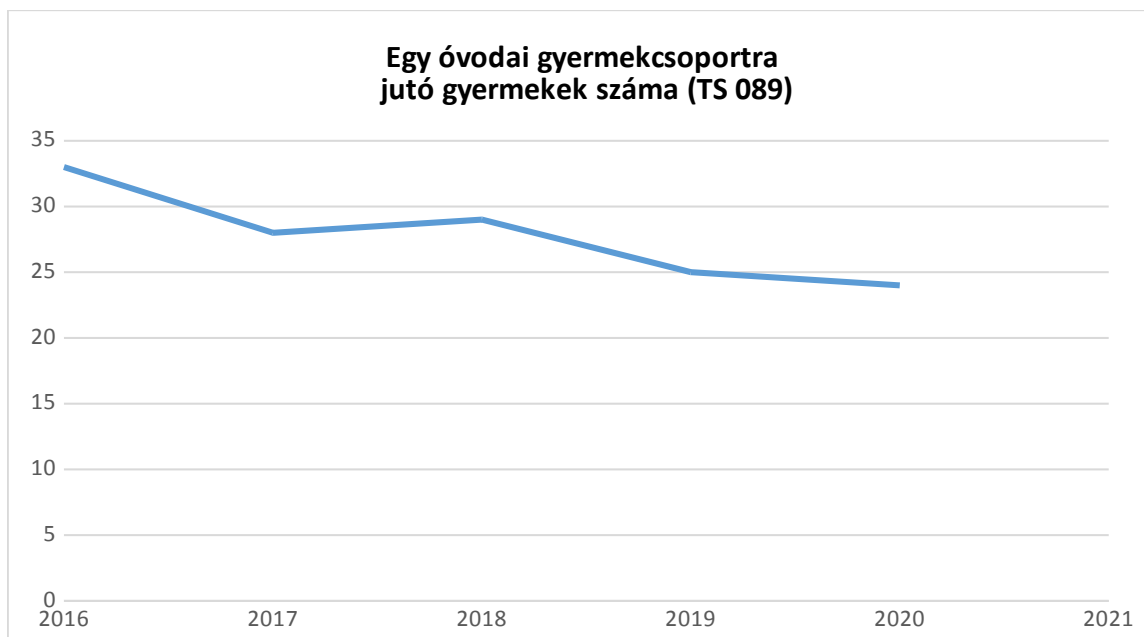
Óvoda működik a településen. Az utóbbi időben több gyermek van beíratva, mint a férőhelyek száma, de elutasításra nem került sor.

2015-ben a településen új óvoda került átadásra , amely 2 csoporttal működik.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott TSNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	1	50	1	33	0	0	33
2017	n.a.	1	50	1	28	0	0	28
2018	n.a.	1	50	1	29	0	0	29
2019	n.a.	1	50	1	25	0	0	25
2020	n.a.	1	50	1	24	0	0	24
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstár, Önkormányzat adatgyűjtés

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermejjóléti Szolgálat: A gyermejjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermejjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermejjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermejjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások,

valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői -
szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a
családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok,
- a munkaügyi hatóság.

Az előzőekben felsorolt intézmények és személyek kötelesek

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti
szolgálatnál,
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve
súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a
gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és
kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi
szervezet is élhet.

Ezek a személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való szabad hozzáférés a gyermekek számára biztosított.

A településen az alábbi formákban biztosított a sportprogramokhoz való hozzáférés:

A település óvodájában a nevelés folyamatában arányos hangsúlyt kap az életkori sajátosságokhoz igazodó testnevelés, a tudatosan irányított játékos mozgás tanulása. A testnevelési foglalkozásokat rendszeresen megtartják. Az óvoda napirendjének szerves része a mindennapi frissítő torna, melynek anyagát elsősorban a mozgásos játékok adják, gimnasztikai gyakorlatokkal kiegészítve. A foglalkozásokon fejlesztik a gyermekek akaratit tulajdonságait, mint fegyelmezettség, önfegyelem és kitartás. Rendszeresen a természetben, szabad levegőn tett kirándulások, melyek sok-sok ismerettel gazdagítják a gyermekeket, kellemes élményt nyújtanak, és jó lehetőséget biztosítanak az egészséges életmódra.

Az Egészséges és Kulturált Gyermekekért Közalapítvány céljuk többek között a településen élő gyermekek kulturális lehetőségeinek gyarapítását, mely három éven át biztosítja a közösségi szintér működését, így a lehetőségek adottak a gazdag kulturális élet megvalósításához, ami Tiszadorogma legjobb hagyományainak szellemében folytatódhat.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Településünkön a közétkeztetést a már fentiekben említett konyha látja el, az általa nyújtott szolgáltatás megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLVI. törvény 50. §. (3) bekezdésének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Ingyenes tankönyvet az arra jogosultak kapnak.

A nyári gyermekétkeztetés biztosítására több éve lehetősége van az önkormányzatoknak, az önkormányzat konyhájáról oldjuk ezt meg a nyári szünet ideje alatt

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A településen a hátrányos helyzetű lakosságnak megpróbálják a lehető legnagyobb segítséget nyújtani a támogatások terén. A gyermekek részére tanévkezdési támogatást, valamint karácsonykor mindenki számára élelmiszer csomagot biztosít az önkormányzat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlőség

A településen a jogszabályoknak megfelelő ez a tevékenység!

Az alábbiakban áttekintjük – az egységes szemlélet miatt - azokat a területeket, amelyek a jogszabályokban megjelennek, és a köznevelésre vonatkozóan meghatározzák az esélyegyenlőség biztosítását. A köznevelési intézmények 2013. január 1-étől – az óvodák kivételével – nem önkormányzati fenntartásúak

Fogalmak

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók: a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való

beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher: Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont).

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	33	20	60,61
2017	28	1	3,57
2018	29	2	6,90
2019	25	1	4,00
2020	24	1	4,17
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógy pedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	n.a.
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat és intézményi adatgyűjtés

Oktatásilag az alsó tagozatos oktatás Tiszabábolnán biztosított, felső tagozatos oktatás pedig Borsodivánkán, mindkét intézmény a szentistváni iskolához tartozik, onnan kapunk meg minden segítséget, rajtuk keresztül tudunk egyéb szakos tanárokat kérni. A szomszédos településekről járnak az iskolába az alsó tagozatosok, a felső tagozatosok pedig Borsodivánkára járnak, így napi térségi kapcsolatban vagyunk. Óvodánk működik a településen. A gyerekeket iskola busz szállítja a szomszédos településekről, és innen is iskolabusszal mennek a felső tagozatosok.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	5	1
2017	3	0
2018	3	0
2019	2	0
2020	1	0
2021	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen nem működik általános iskola. Az iskola- és ifjúság orvosi ellátás feladatait a háziorvos és a védőnő látják el.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A településen az óvodában a szakember ellátottság megfelelő.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Származásra, családi háttérre tekintő személyválogatás, kivételezés nincs.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Településünkre nem releváns

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat és a civil szervezetek mindent megtesznek, hogy a hátrányos helyzetben lévő családokat, gyermekeket minden területen kompenzálják.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjólét j hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjólét i szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	6
2017	n.a.	n.a.	n.a.	4
2018	n.a.	n.a.	n.a.	3
2019	n.a.	n.a.	n.a.	3
2020	n.a.	n.a.	n.a.	2
2021	n.a.	n.a.	n.a.	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat iés intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szünidei programok hiánya	Szünidei programok szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti egyenlőség azt jelenti, hogy mindkét nem egyenlő mértékben van jelen hatalom, részvétel és láthatóság szempontjából a közélet és magánélet minden szférájában. Amikor a nemek közötti egyenlőségről van szó, azt nem a nemek közötti különbözőség, hanem sokkal inkább a nemek közötti egyenlőtlenség ellentétéként kell látni. Célja az, hogy elősegítse a nők és férfiak teljes részvételét a társadalomban. Nők és férfiak társadalmi egyenlősége elsősorban azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A diszkrimináció tilalma azt jelenti, hogy neme alapján senkit ne érhessen hátrányos megkülönböztetés. Ma az egyenlőség helyett egyre inkább az egyenlő jogok, esélyek és bánásmód kifejezéseket használják: rendelkezzen a két nem egyenlő lehetőségekkel a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésen való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyereknevelésben, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

Az adattáblák kitöltéséhez elsősorban helyi adatgyűjtésre volt lehetőség, amelyhez szintén a partnerek segítségét kértük. Sajnos központi adatszolgáltatás e területen kevésbé áll rendelkezésre.

E tématerületnél kiemeljük – *az egységes szemlélet miatt* - a vonatkozó jogszabályokat. Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

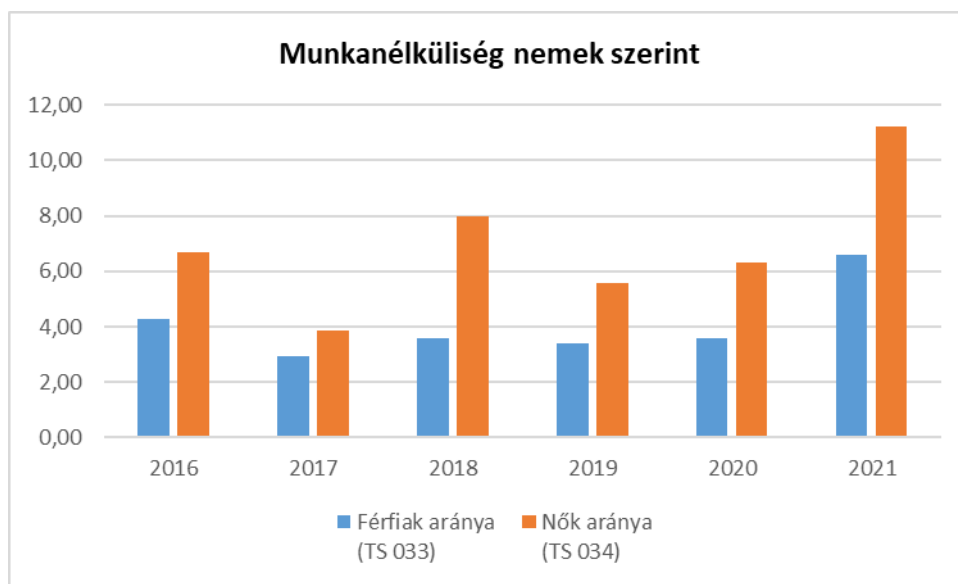
Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagymértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk.

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyerekeket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai).

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	4,26	6,67	5,47%
2017	2,94	3,88	3,41%
2018	3,57	8	5,79%
2019	3,4	5,56	4,48%
2020	3,6	6,3	4,95%
2021	6,57	11,2	8,89%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

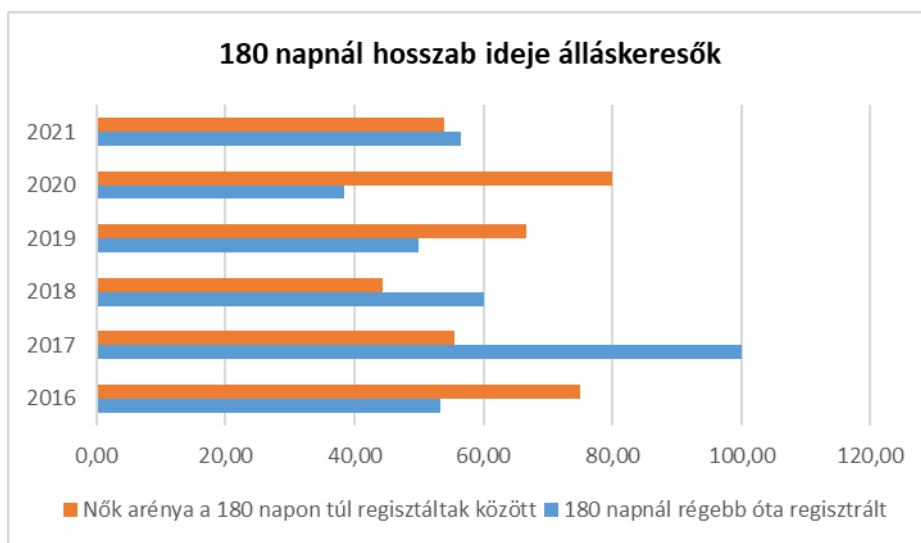
A foglalkoztatottak számáról sajnos nincsenek helyi adatok. Országos adatok szerint a foglalkoztatott nők aránya kevesebb, mint a férfiaké. Ennek egyik oka, hogy a gyermekvállalás miatt több nő van az inaktívak között (GYES, GYED, GYET). A munkanélküliségbe lépő nők egy része nem állásvesztő, hanem korábban inaktív volt.

Megállapítható az is, hogy a munkanélkülivé vált nők a férfiaknál kisebb eséllyel jutnak vissza a munkaerő-piacra, következésképpen az átlagosnál hosszabb időt töltenek munka nélkül, mint a férfiak.

Annak, hogy a nők száma magasabb a munkanélküliek között oka lehet az is, hogy településünkön nem elterjedtek az atipikus, részmunkaidős foglalkoztatási formák, a rugalmas munkaidő beosztás.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	53,33	75
2017	100	55,56
2018	60	44,44
2019	50	66,67
2020	38,46	80
2021	56,52	53,85

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

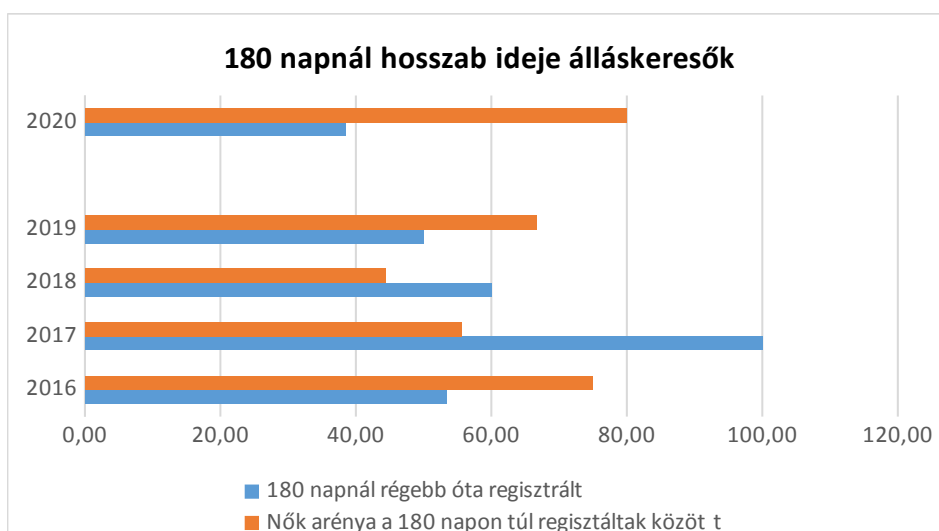

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen a nők képzési programokba történő bevonása megoldott, olyan képzési programokon vesznek részt, amely területek hiányt mutatnak. Az alapképzés, és az átképzés is nagyon fontos szerepet játszik abban, hogy csökkenthető legyen a munkanélküliség. Cél, hogy minden munkavállalási korú nő elhelyezkedjen, hiszen egy családban kell, hogy a nő is jövedelmet szerezzen, és ennek lehetősége abban áll, hogy részt vesznek képzési programokon.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	15	2
2017	9	1
2018	15	1
2019	12	1
2020	13	1
2021	23	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Településünkön a munkanélküli nők körében az alacsony iskolai végzettségűek is jelen vannak. Az iskolai végzettséget tekintve az általános iskolát végzettek kerülnek legtöbbször regisztrációra. Megállapítható, hogy minél magasabb az iskolai végzettség, annál nagyobb az esély az elhelyezkedésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűköségében (üvegplafon-jelenség).

A nők esélyegyenlőségének sarkalatos kérdése „az egyenlő munkáért egyenlő bér” elvének érvényesülése.

A nők férfiakkal szembeni kereseti hátránya mögött sokféle tényező együttes hatása áll. A keresetek színvonalát meghatározhatja a gazdasági ág, gazdálkodási forma, a munkavállaló személyes jellemzői (életkora, iskolai végzettsége, foglalkozása). A női keresetek hátránya a versenyszférában nagyobb, mint a költségvetési szférában. A két szektor közötti eltérés oka, hogy a közszférában alkalmazott illetmény-előmeneteli rendszerek szűkebb teret adnak a nemek szerinti különbségtételnek, mint a piaci szféra szabad béralkuja.

A település egészére vonatkozóan hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk.

Az önkormányzatnál és intézményeinél dolgozók bére, keresete nem, korcsoport, beosztás, szakma vagy végzettség szerint évenként nyomon követhető, hátrányos megkülönböztetés nincs.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Településünkön a gyermekek napközbeni ellátása, óvodában és az általános iskolában biztosított.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	13	13
2017	1	13	13
2018	1	11	11
2019	1	12	12
2020	1	12	12
2021	1	11	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat iadatok

A rugalmas munkaidő nem igazán jellemző a községben és környezetében. A családi feladatok összeegyeztethetőségét támogató szolgáltatások elérhetősége sem jellemző a községben.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban.

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal is szerveznek ilyen jellegű oktatást.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban a szülésfelkészítő tanfolyam keretében, egyéni

beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson gyereknevelésen át. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is.

A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A rendőrség a 2009. október 1-jével hatályba lépett 2009. évi LXXII. törvény és a végrehajtására vonatkozó 52/2009.(IX.30) IRM rendelet alapján 2009. október 1.-je óta rendelkezik az ideiglenes megelőző távoltartásról.

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény arra irányul, hogy még azt megelőzően kezelje a családon belüli erőszak jelenségét, mielőtt egy súlyosabb helyzet, a sokszor helyrehozhatatlan következményekkel járó bűncselekmény bekövetkezne.

Az ideiglenes megelőző távoltartás átmenetileg korlátozza a bántalmazó tartózkodási szabadságát, a tartózkodási hely szabad megválasztásának jogát, szülői felügyeleti jogát, valamint gyermekével való kapcsolattartási jogát. Az ideiglenes megelőző távoltartás lényege, hogy a határozat alapján a bántalmazó köteles elhagyni a bántalmazottal közösen használt ingatlant, és oda az ideiglenes távoltartó határozatban meghatározott ideig nem térhet vissza. A távoltartás nemcsak a közösen használt ingatlanra, hanem a személyes kontaktusra is vonatkozik. A távoltartás helyszíne elvileg minden térre kiterjed, de a törvény kifejezetten megjelöli a lakó- és munkahelyet, az oktatási intézményt, valamint a gyógykezelés céljából rendszeresen látogatott egészségügyi intézményt, vagy a vallásgyakorlása során rendszeresen látogatott épületet, illetve általa rendszeresen látogatott egyéb intézményt. A távoltartás azonban nem jelenti a törvényesen fennálló kötelezettségek alóli mentesülést: az ideiglenes távoltartó határozat a bántalmazó más jogszabály alapján fennálló tartási, valamint a közös lakás fenntartására vonatkozó fizetési kötelezettségeit nem érinti.

A törvény az ideiglenes megelőző távoltartó határozattal kapcsolatos eljárásra a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) a törvényben foglalt eltérésekkel rendeli alkalmazni, és eljáró hatóságként a rendőrséget jelöli ki. A rendőrség a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény szerinti helyszíni intézkedés keretében haladéktalanul, ideiglenes távoltartó határozatot hoz, ha meggyőződik arról, hogy

az élet, testi épség, vagyonbiztonság azonnali védelme ezt indokolja. Ugyanígy jár el, ha a családon belüli erőszakkal összefüggésbe hozható bűncselekmény, illetve szabálysértés gyanúja merül fel, de büntetőeljárási vagy szabálysértési kényszerintézkedés alkalmazása nem indokolt.

Az ideiglenes megelőző távoltartó határozat meghozatalát megelőzően a rendőrség köteles vizsgálni a hozzátartozók közötti erőszakra vonatkozó tényeket, annak megállapítása céljából, hogy megalapozottan lehet-e következtetni a hozzátartozók közötti erőszak elkövetésére, illetve indokolt-e további eljárás, így különösen szabálysértési, vagy büntetőeljárás megindítása.

A rendőrség az ideiglenes megelőző távoltartó határozatot haladéktalanul, a helyszínen köteles meghozni. Ha a rendőrség az eljárása során a bántalmazóval szemben az előállítás rendőri intézkedést alkalmazza, a rendőrség a határozatot legkésőbb az előállítás időtartamának lejártáig hozza meg. Az elrendelő határozatot a bántalmazóval és a bántalmazottal közölni kell, és azt részükre át kell adni, illetőleg a lehető legrövidebb úton kézbesíteni kell. Az ideiglenes megelőző távoltartás időtartama legfeljebb 72 óra lehet.

Ugyanazon bántalmazóval szemben ugyanaz a bántalmazott csak akkor kérheti újból ideiglenes megelőző távoltartás, illetve megelőző távoltartás elrendelését, ha az elrendeléshez a törvényben meghatározott feltételek ismételten megvalósulnak.

A megelőző távoltartás elrendeléséről a bíróság nemperes eljárásban dönt. A rendőrség, ha ideiglenes megelőző távoltartást rendelt el, azzal egyidejűleg a megelőző távoltartás időtartamának meghosszabbítását a rendőrség a bántalmazott életvitelszerű tartózkodási helye szerint illetékes helyi bíróságnál kezdeményezi. A bírósági nemperes eljárás megindítását a bántalmazott, illetve a bántalmazottnak a Ptk-ban meghatározott közeli hozzátartozója és hozzátartozója is kérelmezheti. A kérelmet írásban lehet előterjeszteni, vagy az illetékes bíróságon jegyzőkönyvbe lehet mondani. A bíróság az indítványról három napon belül határoz. A megelőző távoltartás időtartama legfeljebb 30 nap lehet.

Településünkön nőket érő erőszakról, családon belüli erőszakról nem tudunk.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön nincsenek, így legközelebb Miskolcon található Családok Átmeneti Otthona.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Tiszadorogma Község Önkormányzat Képviselő-testület tagja jelenleg 4 férfi, és 1 nő vesz részt a testületben. Az önkormányzat pénzügyi és más területeinek munkatársai döntő többséggel nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság.

A munkanélküliség össztársadalmi probléma, melyet a Munkaügyi Központ, az Önkormányzat, szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

Tiszadorogma Község Védőnői Szolgálat a kötelező feladatain túl alternatív programokkal segíti a Tiszadorogmai nők – anyák mindennapjait.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas munkanélküliség	Helyben munkahely teremtése nőknek

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A népesség öregedésével járó társadalmi, demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. Az öregek aránya a Föld teljes népességét figyelembe véve 2000-ben 10 % volt, 2050-ben 25 % körül várható, míg ez az arány Európában 36-37 %-os mértéket mutat. Az Európa egészére érvényes általános öregedési folyamat Magyarországon is jellemző. Folyamatosan, az utóbbi években pedig gyorsuló ütemben csökkent a 14 éves és ennél fiatalabb korcsoportok aránya és emelkedett az idősebb aktív korúaké, de még inkább a 60 éven felülieké. Ezen arányok a születések és halálozások trendjeiből erednek, a vándorlások szerepe eddig nem volt meghatározó. Míg a demográfiai öregedés, a korstruktúra romlása a maga átütő társadalmi hatásaival kedvezőtlen folyamatot jelenthet, az életkor meghosszabbodása nagyon is pozitív jelenség. A társadalmi szolidaritás megkívánja, hogy a fiatal generációk fokozott gondot fordítsanak a teljes népesség immár egyötödét kitevő, a munkából lassan kiöregedő, vagy már kiöregedett népesség életkörülményeire, életminőségére. Az életkörülményeket - *így az időskorúakét is* - általában a lakáshellyel, a jövedelemmel és a fogyasztás szerkezetével, színvonalával lehet jellemezni, figyelemmel a háztartások szerkezetére.

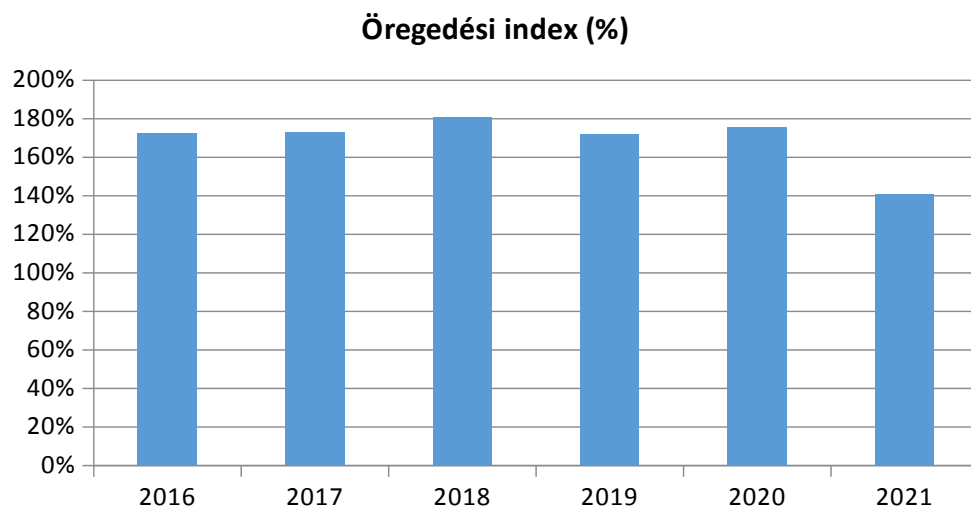
Az öregedés folyamata elkerülhetetlen. Egy társadalom akkor kezeli az idősök kérdését sikeresen, ha az idős ember aktivitása, anyagi, egészségügyi, szociális és kapcsolati biztonsága az egyén számára megnyugtatóan alakul. Az életminőség megtartása részben az intézményekre, részben az egyénre hárul. Kérdés az, hogy az egyes szociális ellátó rendszerek mennyire készültek fel a növekvő igények ellátására, mennyi terhet bír el a család, milyen megtartó és támogató közösségekre támaszkodhatnak az idősök.

Kiemelt figyelmet érdemelnek, mert magas az egyedül élők aránya, így az önkormányzat számára további odafigyelést jelent, mivel igényük várhatóan megnő a közösségi szolgáltatásokra.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	69	40	172,50%
2017	71	41	173,17%
2018	76	42	180,95%
2019	74	43	172,09%
2020	72	41	175,61%
2021	69	49	140,82%

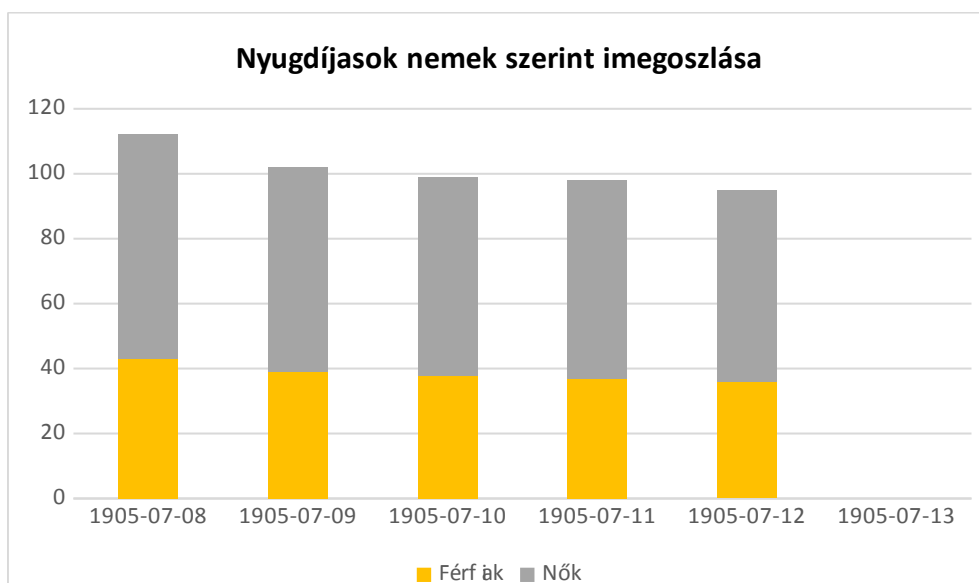
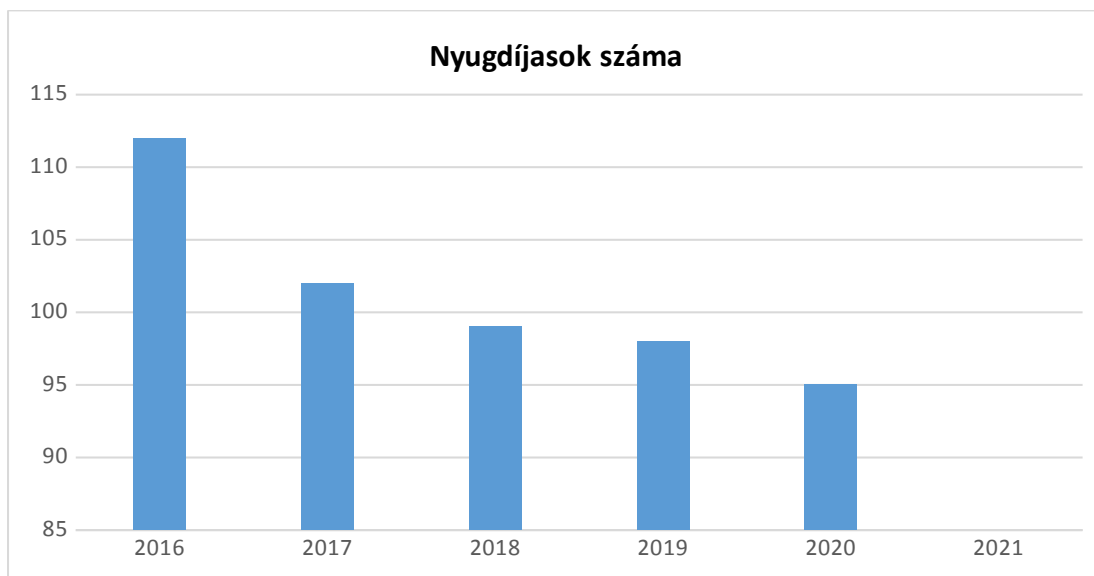
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Községünkben 100 fölötti az index, tehát megállapítható, hogy túlsúlyban vannak az idősebb emberek, vagyis öregedő a népességszerkezet.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férf ak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	43	69	112
2017	39	63	102
2018	38	61	99
2019	37	61	98
2020	36	59	95
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

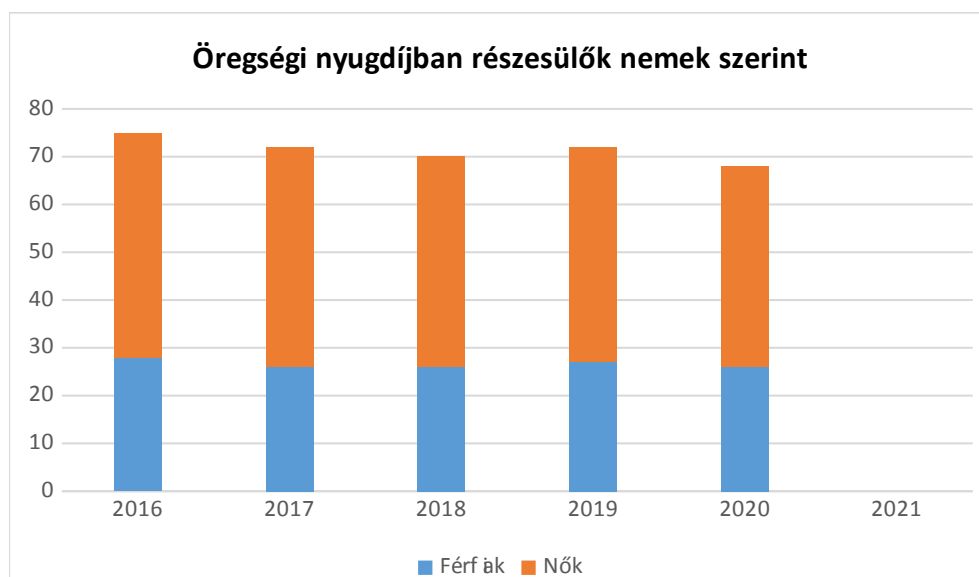
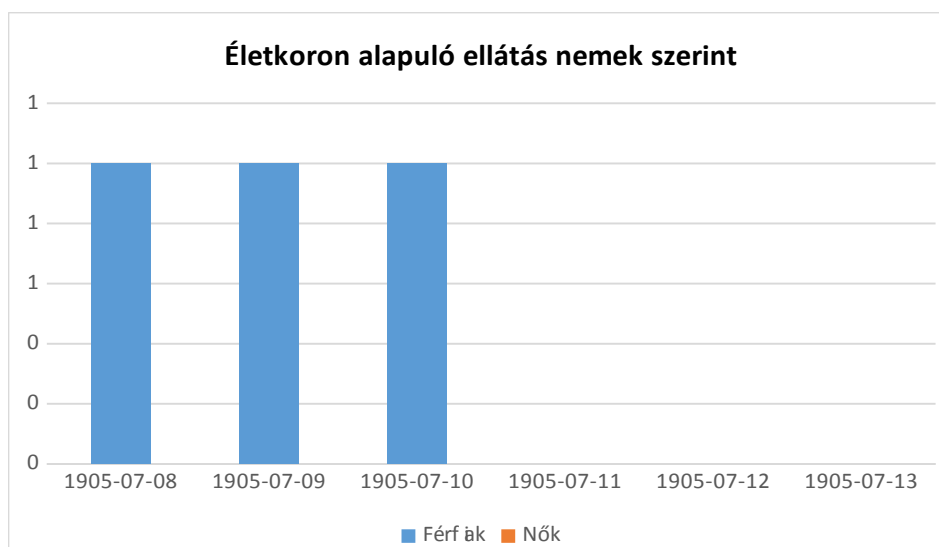

Községünkben a nyugdíjasok száma 2020 évig folyamatosan csökkent. Tiszadorogma Község Önkormányzata kiemelten kezeli a nyugdíjasok helyzetét. A támogatások mellett kulturális, szórakoztató programokkal biztosítjuk az aktív kikapcsolódásukat.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	1	0	28	47	0	6	n.a.
2017	1	0	26	46	0	4	0
2018	1	0	26	44	0	4	0
2019	0	0	27	45	0	3	0
2020	0	0	26	42	0	4	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják.

Mivel az idős emberek családjának aktív tagjai dolgoznak, egyes esetekben nem is a településen élnek, nagy a veszélye a településen az idősek elmagányosodásának, elszigetelődésének.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. Községünkben az időskorúak járadékában senki nem részesül.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Magyarországon a KSH adatai szerint 2010-ben az 55 év feletti korosztály foglalkoztatási rátája alig haladta meg az 50 százalékot. Az intézmények, vállalatok ritkán alkalmaznak időseket, hiszen magasabb bért és addicionális költséget jelentenek számukra. Egy tanulmány

szerint a két legerősebb érv, amit az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmaznak: az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is: a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel és jóval pontosabbak és megbízhatóbbak a fiataloknál (nem fognak más munkát keresni, megbecsülik a feladatokat), kevésbé kritikusak a felső vezetéssel és a vállalat működésével szemben és erős elkötelezettséget mutatnak a munkahelyük iránt. Emellett pedig részmunkaidőben, vagy akár kiszervezéssel is hajlandók dolgozni.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel is az egészségesek, az aktívak szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkezik, vagy családi vállalkozáson belül hasznosítja tudását.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Településünkön az idős emberek a könyvtár szolgáltatásait ingyen vehetik igénybe. Foglalkoztatásukra támogató programok a településen nincsenek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	15	9	15	12	13	23
41-45 év (TS 042)	Fő	1	1	1	1	2	3
	%	6,67%	11,11%	6,67%	8,33%	15,38%	13,04%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	2	0	0	1	2
	%	20,00%	22,22%	0,00%	0,00%	7,69%	8,70%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	0	4	1	2	3
	%	6,67%	0,00%	26,67%	8,33%	15,38%	13,04%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	2	0	1	2	6
	%	6,67%	22,22%	0,00%	8,33%	15,38%	26,09%
61 éves, vagy afelül (TS 046)	Fő	2	1	3	3	2	4
	%	13,33%	11,11%	20,00%	25,00%	15,38%	17,39%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

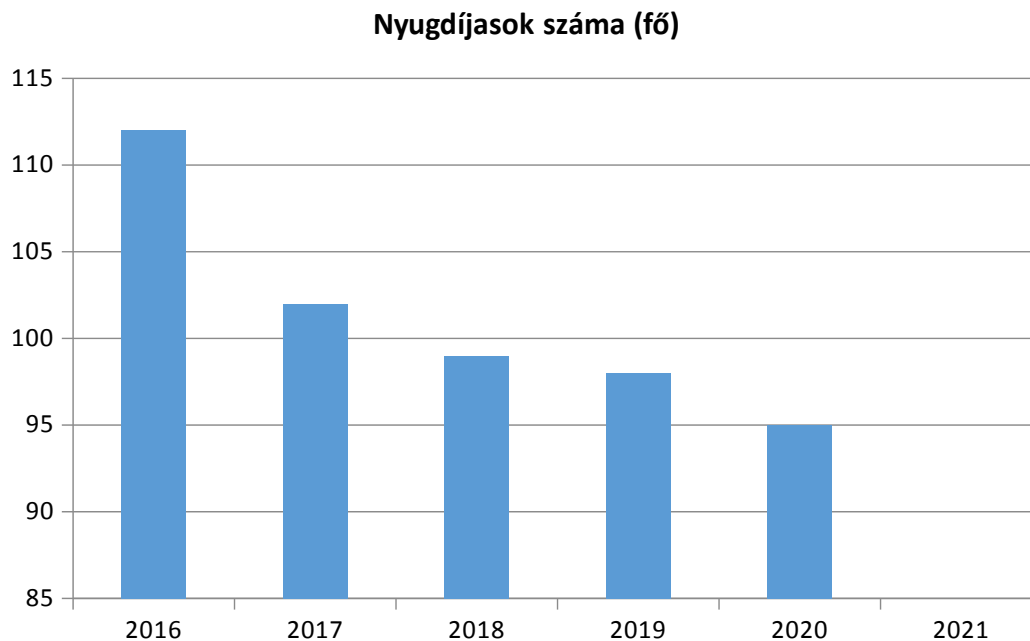
A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma *(Meggyezik a 6.1.1-es táblázat al)*

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	43	69	112
2017	39	63	102
2018	38	61	99
2019	37	61	98
2020	36	59	95
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH Tstar

A szociális alapszolgáltatások megszervezése az állam és az önkormányzat feladata. Ezen ellátási forma biztosításával segítséget nyújtanak a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, vagy mentális állapotukból vagy más okból eredő problémák megoldásában.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősök egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. Az egészségügyi alapellátást háziorvos és fogszakorvos látja el a településen.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás keretében főként idős emberekről, fogyatékos személyekről, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről gondoskodnak, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítják:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való

segítségnyújtást.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani és

- nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban, időskorúak járadékában, fogyatékosági támogatásban részesülők, vagy
- egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében részesülnek, vagy
- azok a személyek, akiknek az étkeztetését egészségi állapotuk indokolja.

Az ellátás történhet az étel:

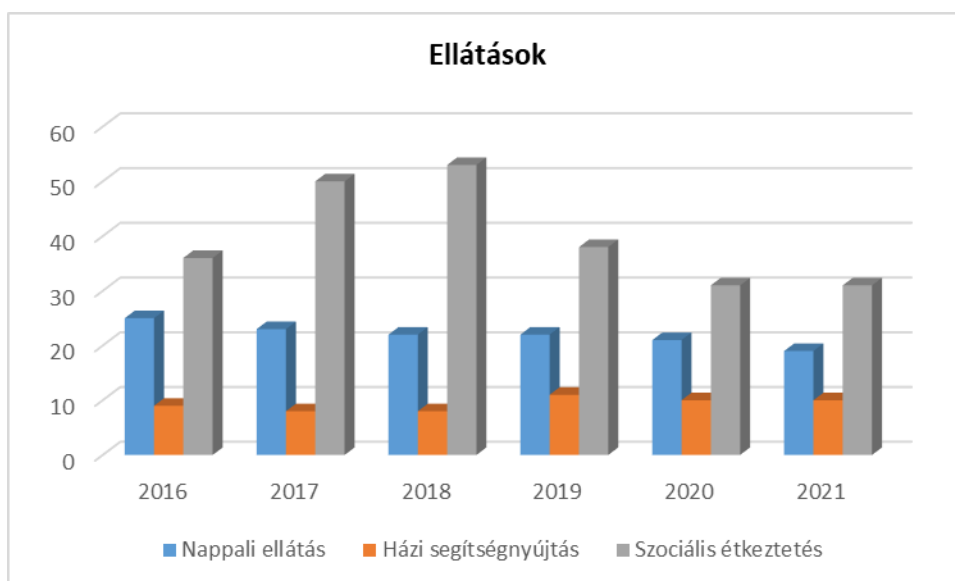
- kiszolgálásával egyidejű helyben fogyasztással,
- elvitelének lehetővé tételével,
- lakásra szállítással.

Ha az étkeztetésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, a háziorvos javaslatára diétás étkeztetés biztosított.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	69	25	9	36
2017	71	23	8	50
2018	76	22	8	53
2019	74	22	11	38
2020	72	21	10	31
2021	69	19	10	31

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Idősek Klubja elsősorban a saját otthonukban élő egészségügyi állapotuk vagy idős koruk miatt, szociálisan és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, igény szerint napközbeni étkezésre. Szabadidős programokat szerveznek.

A falugondnoki szolgálat szükség szerint megszervezi az egészségügyi alapellátáshoz jutást (orvoshoz kísérés, felvilágosító előadások szervezése, mentális gondozás), segít hivatalos ügyek intézésében.

Amennyiben a szociális támogatásra rászorult személyekről az alapellátás keretében nem lehet gondoskodni, akkor az állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formákban kell részükre ellátást biztosítani.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a településen az Önkormányzat, Könyvtár, IKSZT, ahol az ingyenes internet-hozzáférés is biztosított.

A Községi Könyvtár tevékenységének fontos szegmense az időskorúak számára a közművelődési szolgáltatások nyújtása, melyekkel igyekeznek bevonni e korcsoportot aktívan az intézmény tevékenységébe, különböző programokba.

c) idősek informatikai jártassága

Fontosnak tartjuk a digitális írástudás fejlesztését idős korban is, igény esetén lehetőséget biztosítunk, de az idők informatikai tudásáról adatokkal nem rendelkezünk.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időseket célzó programokat a településen, a közintézmények közül, leginkább az Önkormányzat, Könyvtár, IKSZT szervez. Idősek nappali ellátása működik a településen , ahol sok program várja őket.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rossz egészségügyi állapot	Az idős lakosság egészségi állapotának javítása, egészségügyi szűrések népszerűsítése

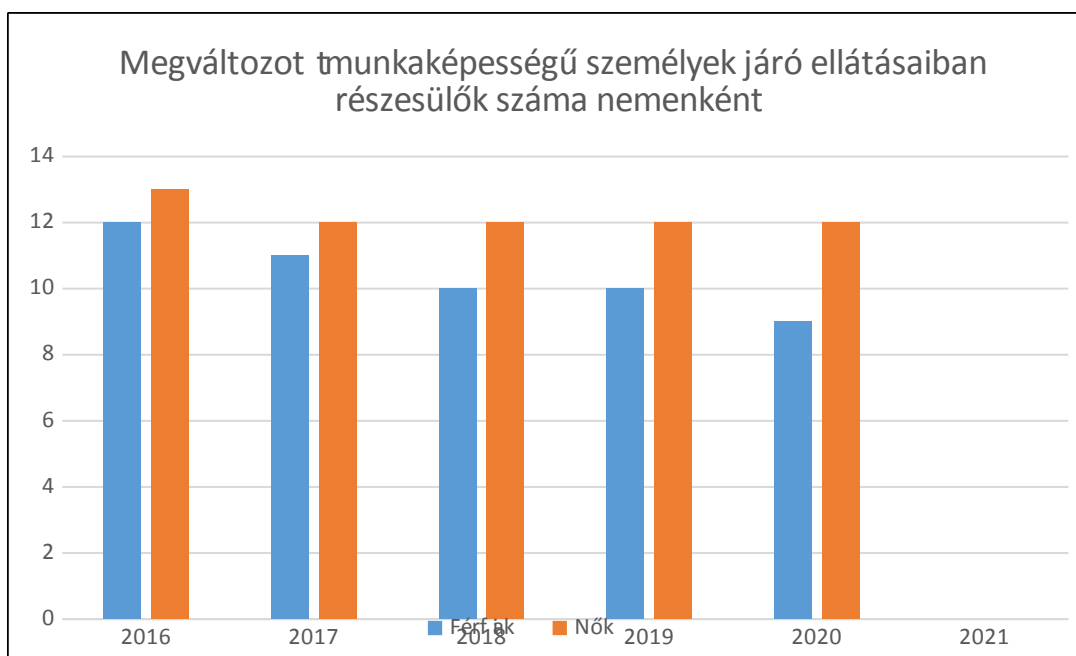
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A Fogyatékosssággal élő személyek jogairól szóló egyezményes az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalást.

7.1 A településen fogyatékosssággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	12	13	25
2017	11	12	23
2018	10	12	22
2019	10	12	22
2020	9	12	21
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön a szociális ellátásban részesülő megváltozott munkaképességű személyek száma 2011. évre megduplázódott, az egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében részesülők számáról nincs adatunk.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek számáról nincs adatunk.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Jelenleg településünkön nincs foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők, megváltozott munkaképességűek számára, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató, melynek oka a gazdasági válság következtében kialakult nehéz munkaerő-piaci helyzet.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Településünkön önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok nincsenek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzügyi juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os

vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Aktuális jogszabályok:

141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékosná minősítésének és felülvizsgálatának valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól.

218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról

2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól

Állami támogatásban részesülnek, az önkormányzat a lehetőségeihez mérten segíti, ezen személyek életének megkönnyítését együttműködve az érintett személyek igényének megfelelően.

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak a fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők, súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában, súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember –azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan halmozottan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a *közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről* beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A településen az akadálymentesítés részben megoldott, a közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához önkormányzatunk segítséget nyújt az igényeknek megfelelően, esetlegesen bevonva a közös hivatalként működő településeket.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személy számára jogszabályban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz, kulturális programokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

Mint ahogyan az előző pontban kifejtésre került a középületek akadálymentesítése csak részben megoldott.

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit.

Településünkön tovább kell lépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén, valamennyi fogyatékossgal rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét:

- A gyengén látók, szintévesztők számára érzékelhető nagyságban, formában, színben kell elkészíteni a tájékoztatást szolgáló látványelemeket.
- A vakok számára hanggal, tapintható, letapogatható, megfogható elemekkel kell kiépíteni az információs elemeket.
- A hallássérültek számára a hangos információkat szöveggel, képekkel, fénnel kell kiegészíteni.

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betarttatása nehéz feladat a hatóságok előtt. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény

azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

Akadálymentes parkolóhely településünkön a parkolók többségében ki van jelölve.

A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése részben biztosított a településen.

Különös figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelvként jelenjen meg – és ezáltal minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Településünkön nincs lehetőség a speciális közlekedési megoldásokra és nem rendelkezik fogyatékosok nappali intézményével sem. Igény esetén a Tiszadorogma Község illetékességi területén a szakemberek a fogyatékkal élők részére az otthonukban nyújtanak segítséget a gyógyulásuk érdekében. Lehetőség van továbbá arra, hogy a helyben tevékenykedő egyházi és alapítványi szervezetek segítségét igénybe vegyék a közlekedés megkönnyítése érdekében.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat próbál segíteni, támogat minden olyan civil szervezetet, alapítványt, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni.

7.4. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítés hiánya	Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A helyi és a kis település lévén, a környező települések szervezetei folyamatosan gyarapodnak, tevékenységüket bővítik annak érdekében, hogy ezen települések élhetőbben legyenek, csökkenjen az elvándorlás és az öregedési index. Ezért van szükség arra, hogy olyan rendezvények kerüljenek megrendezésre, melynek látogatottsága révén ismeretekben gazdagodhatnak a lakosok és az ide látogatók, valamint megismerjék ezen települések nyújtotta lehetőségeket. Az igények felmérése az alap, melyhez hozzáadódik a közös munka, ezáltal a szervezők, megvalósítók is élvezhetik „munkájukat” és annak gyümölcsét.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Önkormányzatunknak nagyon jó kapcsolata van az egyházzal, az alábbi szervezetekkel együttműködve építjük környezetünket, mely nemcsak minket érint, hanem a környező településeket is.

Kulturált és Egészséges Gyermekekért Közalapítvány

3466, Tiszadorogma, Arany János út 21.

Működés kezdete: 2001.03.27.

Tiszadorogma Fejlődésért Egyesület

3466, Tiszadorogma, Arany János út 26.

Működés kezdete: 2009.02.17.

Tiszadorogmai Motoros Klub

3466, Kisgyep út 8.

Működés kezdete: 2010.02.26.

Tiszadorogmai Őszikék Nyugdíjas Klub

3466, Tiszadorogma, Arany János út 21.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A település melletti önkormányzatokkal jó kapcsolatot építettünk ki.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nemzetiségi önkormányzat nem működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A település életében jelen lévő szervezetek segítségével erősödik a nemzeti összetartás, a hagyományok megőrzése, tovább művelése, az egészségmegőrzés, és a szabadidő tartalmas eltöltésének lehetősége.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nemcsak az önkormányzat számára fontos az élhető település, hanem helyi, közeli vállalkozásoké, ezért együttműködve dolgozunk azon, hogy az esélyegyenlőséget minden területen biztosítani tudjuk.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során konzultáltunk az illetékes és érintett partnercsoportok képviselőivel, a civil szervezetekkel, intézmények vezetőivel. Az elkészítés folyamatába bevonásra kerültek, Egyéni problémák és megoldási alternatívák felvázolására is lehetőségük volt, melyeket közösen megvitattunk és ezek alapján elkészítettük jelen programunkat. Önkormányzatunk ügyfélfogadási rendje szerint várta a jelentkezőket, akik hozzászólhattak a program kidolgozásához. A program megvalósíthatóságát és szakmaiságát is mindvégig szem előtt tartottuk. A különböző szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeit személyesen kezeltük, hirdető fórumainkon nyilvánossá tettük a közreműködés lehetőségét.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Tiszadorogma Község Települési Esélyegyenlőségi Programja mindenki számára nyilvános és elérhető. A hozzáférés Tiszadorogma Polgármesteri Hivatalában, ügyfélfogadási időben, vagy előre egyeztetett további időpontban megtekinthető.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Magas munkanélküliség	Közfoglalkoztatás szervezése, továbbfolytatása
Gyermekek	Szünidei programok hiánya	Szünidei programok szervezése
Nők	Magas munkanélküliség	Helyben munkahely teremtése nőknek
Idősek	Rossz egészségügyi állapot	Az idős lakosság egészségi állapotának javítása, egészségügyi szűrések népszerűsítése
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés hiánya	Helyi önkormányzat tulajdonában álló középületek akadálymentesítése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Közfoglalkoztatás szervezése, tovább folytatása	Felelős: Polgármester Aktor: Önkormányzat, Munkaügyi Központ
Gyermekek	Szünidei programok szervezése	Felelős: Polgármester Aktor: Iskola, Óvoda, Önkormányzat
Nők	Helyben munkahely teremtése nőknek	Felelős: Polgármester, Aktor: Családsegítő, Önkormányzat, képző intézmények
Idősek	Az idős lakosság egészségi állapotának javítása, egészségügyi szűrések népszerűsítése.	Felelős: Polgármester Aktor: Önkormányzat, Körzeti orvos

Fogyatékkal élők	Helyi önkormányzat tulajdonában lévő közintézmények akadálymentesítése	Felelős: Polgármester Aktor: Polgármesteri Hivatal
------------------	--	---

Több célcsoportot érintő településszintű megállapítás

Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Belterületi utak felújítása	Felújítás
Csapadék-vízvezető rendszer rossz állapota	Felújítás

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenrangúan vannak kezelve.

Fontos számunkra, a mélyszegénységben élők felzárkóztatása.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi, lelki, szellemi fejlődésének elősegítését.

Folyamatosan odafigyelünk, hogy az idősök ne váljanak bűncselekmény áldozatává.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkaerő-piacra történő visszatérését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életének megkönnyítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Közfoglalkoztatás szervezése, továbbfolytatása
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen élő aktív korúak körében a munkanélküliséget a közfoglalkoztatás szervezésével szeretnénk csökkenteni. Ez a fajta foglalkoztatás elősegítené az elsődleges munkaerő piacon való későbbi elhelyezkedésüket.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	rövidtávú: 2 év múlva csökken középtávú: 5 év múlva még nagyobb csökkenés hosszú távú 10 év múlva még nagyobb csökkenés
D	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek	helyi adottságok feltérképezése pályázat benyújtása közfoglalkoztatásra új munkahelyek létrehozása és megtartása
G	Felelős:	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	csökken a munkanélküliek száma munkahelyek létrejötte alacsony lesz a munkanélküli ráta, nő a foglalkoztatás
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	pályázati pénz, támogatás, technikai háttér, szakemberek megléte
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	működési és pályázati támogatottság függvénye, önkormányzati döntés alapján folyamatosan megvalósítható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés cím:	Szünidei programok szervezése
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen élő gyermekek számára szeretnénk hasznos szünidei programokat szervezni kulturált körülmények között.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Rövidtávú: lakosság tájékoztatása Középtávú: programok szervezése, csellengés megszüntetése Hosszú távú: a gyermekek kulturáltan tudják eltölteni a szabadidejüket, táborok szervezése
D	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) * Nemzeti Ifjúsági stratégia 2009-2024 * Legyen jobb a gyermekeknek 2007-2032
F	Tevékenységek	igényfelmérés a gyermekek kulturáltan tudják eltölteni a szabadidejüket, táborok szervezése az IKSZT épületében
G	Felelős	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	önkormányzati adat és helyi adatgyűjtés a Gyermekjóléti Szolgálat bevonásával.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	pályázati pénz, támogatás önkormányzati forrás technikai háttér, szakemberek megléte
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés cím:	Helyben munkahely teremtése nőknek
B	Feltárt probléma megnevezése	Munkanélküliek körében kiemelkedő a nők létszáma a településen.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	csökkenjen a munkanélküli nők száma településünkön
D	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) * Nők és férfiak társadalmi egyenlőségét elősegítő nemzeti stratégia 2010-2021
F	Tevékenységek	Képzési programok körének szélesítése, tájékoztatás a lehetőségekről.
G	Felelős:	Polgármester
H	Az intézkedés határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Teir Ksh Önkormányzati adatok
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	pályázati források pénzügyi források humán erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	hosszú távon csökkenthető a munkanélküli nők aránya, ha a képzési programok folyamatosak.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Az intézkedés cím:	Az idős lakosság egészségi állapotának javítása, egészségügyi szűrések népszerűsítése
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősök egészségi állapota nem megfelelő. Egészségügyi szűrésekkel, tanácsadásokkal szeretnénk az időseket segíteni az egészségük megtartásában.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Rövidtávú: tájékoztatás, egészséges életmódra nevelés, egészségi állapotuk szinten tartása Középtávú: egészségi állapotuk javítása szűrőprogramok segítségével Hosszú távú: Kevesebb betegség, hosszabb élettartam
D	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Gazdasági Program Házi Segítségnyújtás Szakmai Terve
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) * Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)
F	Tevékenységek	Tájékoztatás, tanácsadás, egészséges életmódra nevelés-folyamatos - Pályázati lehetőségek felkutatása-folyamatos - Szűrőprogramok szervezése- három éven belül
G	Felelős	polgármester
H	Az intézkedés határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- Nagy az érdeklődés - Magas a részvétel a szűrőprogramokon - Kevesebb a megbetegedés Önkormányzati adatok, KSH, TEIR
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Pályázati támogatás Technikai háttér Szakemberek megléte
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan fenntartható, de évenkénti elemzést igényel a felvilágosító munka eredményének felmérése. Pályázati forrás függvényében.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés cím:	Helyi önkormányzat tulajdonában álló középületek akadálymentesítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A régi Iskola, jelenleg Ifjúsági Szálláshelynek szánt épület megfelelő akadálymentesítésének megvalósítása.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az intézmény megfelelő akadálymentesítésének megvalósítása
D	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) * Országos Fogyatékoságügyi Program
F	Tevékenységek	Felmérés, tervezés, kivitelezés
G	Felelős:	polgármester
H	Az intézkedés határideje:	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Önkormányzati adatok
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	saját forrás, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	A középületek akadálymentesítése a fogyatékkal élő személyek részére akkor megvalósítható, ha arra pályázati lehetőség nyílik.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 2023-2028

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedés el elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódás a országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	1. Településszintű probléma											
1	Belterületi utak felújítása	Utak rossz állapota	Közlekedés biztonság növelése	Gazdasági Program		Utak felújítása	polgármester	2028.12.31	Felújított Utak hossza	Pályázati forrás	Karbantartási feladatok elvégzése	Nem releváns
2	Csapadék-vízvezető rendszer rossz állapota	Csapadék-vízvezető rendszer rossz állapota	Nem megoldott a csapadékvíz elvezetése	Gazdasági Program		Csapadék-vízvezető rendszer javítása	polgármester	2028.12.31	Felújított Csapadék víz elvezetés hossza	Pályázati forrás	Karbantartási feladatok elvégzése	Nem releváns
	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Közfoglalkoztatás szervezése, továbbfolytatása	A településen élő aktív korúak körében	rövidtávú: 2 év múlva csökken középtávú: 5	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi	helyi adottságok feltérképezése	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	csökken a munkanélküliek száma	pályázati pénz, támogatás,	működési és pályázati támogatottság	Nem releváns

	sa	munkanélküliséget a közfoglalkoztatás szervezésével szeretnénk csökkenteni. Ez a fajta foglalkoztatás elősegítené az elsődleges munkaerő piacon való későbbi elhelyezkedésüket.	év múlva még nagyobb csökkenés hosszú távú 10 év múlva még nagyobb csökkenés		Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	pályázat benyújtása közfoglalkoztatásra új munkahelyek létrehozása és megtartása			munkahelyek létrejötte alacsony lesz a munkanélküli ráta, nő a foglalkoztatás	technikai háttér, szakemberek megléte	g függvénye, önkormányzati döntés alapján folyamatosan megvalósítható	
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Szünidei programok szervezése	A településen élő gyermekek számára szeretnénk hasznos szünidei programokat szervezni kulturált körülmények között.	Rövidtávú:lakosság tájékoztatása Középtávú: programok szervezése, csellengés megszüntetése Hosszú távú: a gyermekek kulturáltan tudják eltölteni a szabadidejüket , táborok szervezése	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) * Nemzeti Ifjúsági stratégia 2009-2024 * Legyen jobb a gyermekeknek 2007-2032	igényfelmérés a gyermekek kulturáltan tudják eltölteni a szabadidejüket, táborok szervezése az IKSZT épületében	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	önkormányzati adat és helyi adatgyűjtés a Gyermejköltségek Szolgálat bevonásával .	pályázati pénz, támogatás önkormányzati forrás technikai háttér, szakemberek megléte	Folyamatosan megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá.	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Helyben munkahely teremtése nőknek	Munkanélküliek körében kiemelkedő a nők létszáma a településen.	csökkenjen a munkanélküli nők száma településünkön	helyi esélyegyenlőségi program éves költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) * Nők és férfiak társadalmi egyenlőségét elősegítő nemzeti stratégia 2010-	Képzési programok körének szélesítése, tájékoztatás a lehetőségekről.	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Teir Ksh Önkormányzati adatok	pályázati források pénzügyi források humán erőforrások	hosszú távon csökkenthető a munkanélküli nők aránya, ha a képzési programok folyamatosak.	Nem releváns

					2021							
IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Az idős lakosság egészségi állapotának javítása, egészségügyi szűrések népszerűsítése	Az idők egészségi állapota nem megfelelő. Egészségügyi szűrésekkel, tanácsadásokkal szeretnénk az időket segíteni az egészségük megtartásában.	Rövidtávú: tájékoztatás, egészséges életmódra nevelés, egészségi állapotuk szinten tartása Középtávú: egészségi állapotuk javítása szűrőprogramok segítségével Hosszú távú: Kevesebb betegség, hosszabb élettartam	Gazdasági Program, Házi Segítségnyújtás Szakmai Terve	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) * Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)	-Tájékoztatás, tanácsadás, egészséges életmódra nevelés- Pályázati lehetőségek felkutatása- folyamatos - Szűrőprogramok szervezése-három éven belül	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	-Nagy az érdeklődés - Magas a részvétel a szűrőprogramokon - Kevesebb a megbetegedés és Önkormányzati adatok, KSH, TEIR	Pályázati támogatás Technikai háttér Szakemberek megléte	Folyamatosan fenntartható, de évenkénti elemzést igényel a felvilágosító munka eredményének felmérése. Pályázati forrás függvényében.	Nem releváns
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Helyi önkormányzat tulajdonában álló középületek akadálymentesítése	A régi Iskola, jelenleg Ifjúsági Szálláshelynek szánt épület megfelelő akadálymentesítésének megvalósítása.	Az intézmény megfelelő akadálymentesítésének megvalósítása	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) * Országos Fogyatékossgügyi Program	helyi adottságok feltérképezése pályázat benyújtása közfoglalkoztatásra új munkahelyek létrehozása és megtartása	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	csökken a munkanélküliek száma munkahelyek létrejötte alacsony lesz a munkanélküli ráta, nő a foglalkoztatás	pályázati pénz, támogatás, technikai háttér, szakemberek megléte	működési és pályázati támogatottság függvénye, önkormányzati döntés alapján folyamatosan megvalósítható	Nem releváns

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

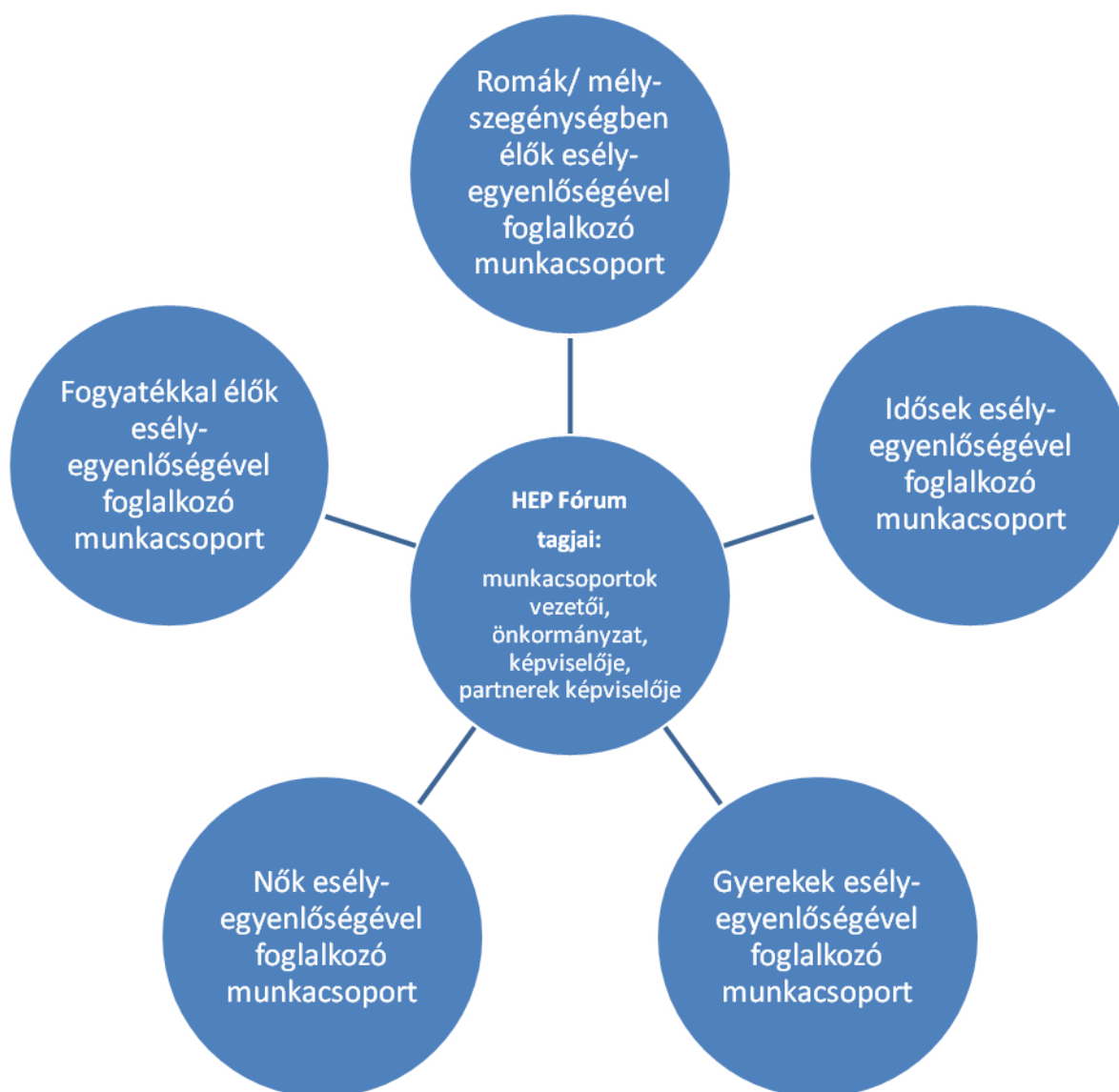
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,

- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tiszadorogma Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Tiszadorogma község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a .../2023 (XII.12.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Tiszadorogma, 2023. december 12.

Tóth Zoltán
polgármester

Tiszadorogma Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék¹

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Tóth Zoltán polgármester	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	
Burainé Hajdu Éva jegyző	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	<u>R É T E</u>	
Bartókné Sánta Erzsébet	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.